

Perniön Latokartanon Muntolannokka 1994

Kaivauskertomus

Hvvi!
PTO-ARKISTOON
11.6.95
Matti Huu

tallennettu Hanke-
rekisteriin 9.6.1999
Jaana Pietilä

Perniön Latokartanon Muntolannokka

Pintapöiminta 5.-6.4.1994

Kaivaus 7.-16.9.1994

Helsingin yliopisto / SUKKA-projekti

SISÄLLYS

ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT

OSALLISTUJALUETTELO

1. JOHDANTO	1
1.1 SUKKA-PROJEKTI JA SEN TUTKIMUKSET	1
1.2 TOPOGRAFIA, KIRJALLISUUS, ARKISTOLÄHTEET SEKÄ TUTKIMUSKOHTEN HISTORIALLISET VAIHEET	1
2. PINTAPOIMINTA 5.-6.4.1994	2
3. KAIVAUKSET 7.-16.9.1994	2
3.1 YLEISET TOIMENPITEET	2
3.2 KOEOJA 1 A	3
3.3 TERASSI 1	4
3.4 ALUE 5	5
3.5 TUNKIO B	6
3.6 KUMPAREEN YLÄOSAN KOEKUOPITUS	6
3.6.1 Koekuoppa 1	6
3.6.2 Koekuoppa 2	7
3.6.3 Koekuoppa 3	8
3.6.4 Koekuoppa 4	8
3.6.5 Koekuoppa 5	9
3.6.6 Koekuoppa 6	9
3.7 KELLARI II	9
4. LÖYDÖT	11
5. YHTEENVETO JA TULKINTA	12

LIITTEET:

1. YHTEYSLUETTELO	13
2. KARTTALUETTELO	19
3. NEGATIIVILUETTELO	20
4. LÖYTÖLUETTELO	
5. KARTAT	
6. KUVATAULUT	
7. OSTEOLOGINEN RAPORTTI	

ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT

PERNIÖ LATOKARTANO MUNTOLANNOKKA

Historiallisen ajan kartanokohteen pintapoiminta- ja kaivauskertomus

Kunta: Perniö (586)
Kylä: Latokartano (450)
Tila: Näsegård
RNro 1:559
Kiinteistötunnus 58645000010059

Omistaja: Urban Silén
25500 Perniö

Karttalehti: 2012 12 Perniö (1981)

Tutkimusalueen koordinaatit:
Muntolannokka, raunioalue
x= 667550 - 667560
y= 245175 - 245210
z= 6-11,5 m mpy

Aiemmat löydöt: KM 93068:1-592
KM 93069:1-243

Aiemmat tutkimukset:
Hj. Appelgren-Kivalon kartoitus kesällä 1895¹
Helsingin yliopisto / SUKKA-projekti 1993²

Löydöt: KM 94066:1-128

Negatiivit: 112 217 - 274

¹ Museoviraston kulttuurihistorian osaston arkisto: Topografica, Perniö, Hjalmar Appelgren-Kivalo (1896?); Ks. myös Finskt Museum 1896 s. 86-88.

² Museoviraston rakennushistorian osasto: Perniön Latokartanon Muntolannokka - koekaivauskertomus

OSALLISTUJALUETTELO

Anna-Maria von Bonsdorff

Derek Fewster

Satu Frondelius

Georg Haggrén

Mika Huotari

Maria Inkiläinen

Outi Jokinen

Tommi Kangasmaa

Donald Lillqvist

Kirsi Lorentz

Teemu Mökkönen

Marianna Niukkanen

Karim Peltonen

Petteri Pietiläinen

Kari-Matti Piilahti

Satu Rinnemaa

Tiina Soleva

Raija Ylönen

Osteologinen raportti: Niklas Söderholm

1. JOHDANTO

Georg Haggrén ja Marianna Niukkanen

1.1 SUKKA-PROJEKTI JA SEN TUTKIMUKSET

Helsingin yliopiston arkeologian ja taidehistorian opiskelijat perustivat vuonna 1992 historiallisen ajan arkeologian opintopiirin. Tämän pohjalta syntyi SUKKA- eli Suomen Keskiaikaisen Kartanolaitoksen tutkimusprojekti.

Vuonna 1993 valittiin projektin tutkimuskohteiksi Perniön Melkkilä (Ks. kaivauskertomukset: Perniö, Melkkilä 1993, 1994.) sekä Näse eli Latokartano (Ks. kaivauskertomus 1993). Vuonna 1993 aloitettuja tutkimuksia jatkettiin molemmissa kohteissa vuonna 1994.

Latokartanon Muntolannokalla kenttätöitä ja kaivauksia johtivat vuonna 1994 FL Georg Haggrén ja HuK Marianna Niukkanen FK Derek Fewsterin ja HuK Karim Peltosen avustamina. SUKKA-projektin opintopiiritaustan mukaisesti tutkimuksiin osallistuneet opiskelijat vastasivat Latokartanon eri kaivauskohteissa tutkimuksen johdon ohjaamana, mutta itsenäisesti oman vastuualueensa dokumentoinnista ja jälkitöistä. Näin kaivaukset ja niiden raportointi ovat tarjonneet työhön osallistuneille opiskelijoille mahdollisuuden tutustua arkeologisten kenttätöiden käytäntöön. Kaivausten raportointia ovat johtaneet Georg Haggrén, Marianna Niukkanen ja Karim Peltonen.

Fil.yo Niklas Söderholm on suorittanut osteologisen analyysin kellari II:n ja tunkio B:n luista Tukholman yliopiston osteologian laitoksella. Lisäksi perniöläinen Hannu Kulmala on tehnyt kasvikkartoituksen Muntolannokalla.

Tutkimukset rahoitti Perniön kunta myöntämällä Kaarlo Saariluoman rahastosta projektille 6000 mk:n avustuksen. Lisäksi projektin kustannuksissa ovat avustaneet taidehistorian ja arkeologian opiskelijoiden ainejärjestöt, Eidos ja Fibula ry:t. Helsingin yliopiston arkeologian ja taidehistorian laitokset ovat antaneet tilojaan ja välineitään projektin käyttöön sekä maksaneet osan laskuista. Erityinen kiitos kuuluu Urban Silénille, joka ystävällisesti on antanut tutkimusluvan mailleen. Suuret kiitokset kuuluvat myös Perniön kunnan kulttuurisihteerille Arja Alanteelle, joka on huolehtinut projektin yhteyksistä ja tarpeista Perniössä sekä Alikulman nuorisoseuralle ja Pirkko Leikkoselle, jotka järjestivät tutkimusryhmän majoituksen.

1.2 TOPOGRAFIA, KIRJALLISUUS, ARKISTOLÄHTEET SEKÄ TUTKIMUSKOHTEEN HISTORIAALLISET VAIHEET

Ks. Kaivauskertomus: Perniön Latokartanon Muntolannokka 1993.

2. PINTAPOIMINTA 5.-6.4.1994

Georg Haggrén

Huhtikuun 1994 alussa Perniön Näsen Latokartanon Muntolannokan pelloilla jatkettiin edellisenä vuonna aloitettuja pintapöimintöjä. Nyt työ tapahtui laajalla alueella, jota ei aiemmin ole inventoitu. Siksi menetelmäksi valittiin vapaa 5 - 10:n hengen linjassa toteutettu löytöjen etsintä eikä systemaattista narutuksen ja ruudutuksen avulla toteutettua pöimintää.

Työ aloitettiin 5.4. sateisessa säässä Muntolannokan keskikumpareen kaakkoispuolelta, kynnetyllä pelloilta (alue A), joka pohjoisessa ja idässä rajoittuu keskikumpareen itäpuoliseen metsikköiseen kumpareeseen ja lännessä v. 1993 pintapöimittuun maastoon, joka oli nyt viherkesantona. Ensimmäisenä päivänä alueelta talletettiin joukko ikkunalasin ja punasavikeramiikan paloja (mm. kolmijalkapadan kahva ja pohjapala). Tutkitulla alueella oli runsaasti sekä palaneen että palamattoman kalkkikiven palasia. Yhdessä palamattomassa kivessä oli työstöjälkiä. Löytöjen joukossa oli myös mahdollisesti kiven työstössä käytetty taltta sekä muutama pala pullolasia 1700- tai 1800-luvulta.

Alueelle A palattiin vielä 6.4. Nyt sää oli kirkas ja aurinkoinen, mikä edesauttoi maaperän tutkimista. Jo pintapöimintäalueelta talletettiin vielä mm. kolme jalkajousen nuolenkärkeä sekä yksi laskuraha.

Pintapöimintää tehtiin 6.4. myös Muntolannokan keskikumpareen itäpuolisen metsikköisen kumpareen itäpuolisilla pelloilla (Alue B). Täällä löytöjen etsintä oli tuloksetonta.

Pintapöiminnat vahvistivat käsitystä, jonka mukaan Muntolannokan asutus ja tuotanto keskittyivät pintapöiminnan avulla tutkittujen alueiden osalta 1500- ja 1600-luvuilla Muntolannokan keskikumpareelle ja sen lähiympäristöön. Näsen nykyisen talouskeskuksen lähiympäristössä ei ole ollut mahdollista tehdä pintapöimintää, sillä alueen peltoja ei ole muokattu kevään 1992 jälkeen.

3. KAIVAUKSET 7.-16.9.1994

3.1 YLEISET TOIMENPITEET

Georg Haggrén ja Marianna Niukkanen

Syyskuussa 1994 tutkimuksia jatkettiin Muntolannokan keskikumpareen raunioalueella. Käyttäen apuna vuoden 1993 peruslinjoja ($x=190$, $y=421$) raunioalue sidottiin vanhaan koordinaatistoon. Vuoden 1993 kenttätöissä kesken jääneen kaivausalueen IA tutkimuksia jatkettiin, samoin kellarin II. Kumpareen keskiosassa avattiin lisäksi kolme uutta kaivausaluetta sekä joukko koekuoppia. Näiden avulla pyrittiin selvittämään kumpareen rakennusten pohjien ajoitusta, käyttötarkoitusta ja eri käyttövaiheita.

Terassikaivaus 1:n avulla tutkittiin suuren rakennuksen pohjan pohjoispuolelta kivijalkaa ja seinälinjaa. Saman talon pohjan itäosaan ja sen lähiympäristöön tehtiin yhteensä kuusi koekuoppa-

paa. Kaivausalue 5:n avulla tutkittiin suuren talonpohjan länsipään eteläpuolella sijaitsevaa tasannetta, joka paljastui rakennuksen pohjaksi. Keskuskumpareen pohjoisrinteellä tunkion B kaivauksella haluttiin etsiä asuinpaikan talousjätekerroksia.

Kaivauksilla kokeiltiin nk. luonnollisten kerrosten mukaan kaivamista. Maakerrokset poistettiin kokonaisuuksina eli yhteyksinä, ja löydöt otettiin talteen yhteyksittäin. Myös kukin havaittu rakenne sai oman yhteysnumeron. Yhteyksien dokumentoinnissa käytettiin apuna erityistä lomaketta, joista on yhteenveto (yhteysluettelo) kertomuksen liitteenä. Kaivausmenetelmät on selvitetty tarkemmin kutakin kaivausaluetta koskevan kappaleen yhteydessä.

3.2 KOEOJA 1A

Georg Haggrén

Kumpareen laen ison rakennuksenpohjan tutkimiseksi oli v. 1993 tehty L:n muotoinen koeoja 1A (190/410-420 ja 190-196/420). Alimpien kulttuurikerrosten osalta sen tutkiminen jäi tuolloin ajan puutteen vuoksi kesken. Syksyn 1994 työt aloitettiin avaamalla uudestaan koeojan pohjoinen haara (190-196/420) sekä läntisestä haarasta ruutu 190/416(alue 1Aa).

Vuonna 1993 kaivaminen oli suurimmasta osasta koeojaa päätetty tasoon 2, josta alkoi palokerrokseksi tulkittu maannos. Tätä tutkittiin v. 1993 ainoastaan 3,5 m²:n alueella (ruudut 420/191-192 ja 420/193,5-194). Nyt tutkittiin aiemmin kaivamaton osa vuoden 1993 tason 2 alisesta kulttuurikerroksesta. Se nimettiin yhteydeksi 7. Sen yläosassa oli 2-3 cm:n paksuinen hiilikerros, jonka alla oli erikokoisista (halk. noin 5-25 cm) kivistä tehty ladelma, jonka seassa oli hiekkaa ja multaa. Hiilikerroksen alinen hiekka oli laajalla alueella palanut punertavaksi ja oli osin tuhkansekaista. Kiviladelma ei ulottunut koeojan eteläpäähän (ruutu 420/190) eikä myöskään kivijalan ulkopuolelle koeojan pohjoispäässä (ruutu 420/196). Sen sijaan rakennuksenpohjan länsipäässä ruudussa 190/416 oli palokerroksen alla palaneen hiekan sekainen kerros, jonka seassa oli nyrkinkokoisia kiviä(yhteys 1).

Rakennuksen pohjoisseinän kivijalan alla oli kerros ruskeaksi värjäätynyttä, osin mullansekaista hiekkaa (yhteys 20). Sen sijaan kivijalan ulkopuolella koeojan pohjoispäässä hiekansekainen multakerros (yhteys 29) ulottui pohjasoraan asti. Kivijalan ulkopuolella ei ollut palokerrosta.

Yhteyden 7 alta alkoi koko koeojan alueella pohjasora (yhteys 8). Se oli yläpinnaltaan paikoin ylempien maakerrosten värjäämä. Kaivamalla vielä noin 10 cm:n kerros sekä tekemällä ruudussa 420/190 50 cm:ä syvä koepisto varmistettiin, että kyseessä on luontainen harjusora. Vastaavasti ruudussa 190/416 yhteyden 1 alta alkoi puhdas harjusora.

Vuonna 1994 tutkitulta osaltaan kaivausalue 1A oli löydötön. Sen sijaan vuonna 1993 löytyi kaivausalueen ylimmistä tutkituista kerroksista mm. 1520- ja 1560-luvuille ajoitettuja rahoja sekä ikkunalasiasia.

Alue kaivettiin luonnollisten maakerrosten mukaisesti lastoin. Osa kaivetusta maasta seulottiin, mutta esinelöytöjä ei saatu lainkaan. Alue dokumentoitiin valokuvoin sekä piirtämällä kaksi taso-karttaa sekä profiilikartta länsiseinästä. Kaivausten jälkeen alue peitettiin ja koeojan pohjoisosan penger ennallistettiin.

Koeojan 1A kohdalla on ollut kaksi eri-ikäistä rakennusta. Molempien pohjoisseinä on kulkenut samalla linjalla leikaten kaivausalueen ruudussa 420/195. Vanhempaa taloa rakennettaessa kumpareen rinnettä on terassoitu hiekansekaisella kiviladelmalla. Vanhempi rakennus on palanut, mitä osoittavat selvä hiilikerros sekä sen alla laajalla alueella kiviladelman seassa sijainnut palanut hiekka. Tästä vanhemmasta rakennusvaiheesta ei ole lainkaan esinelöytöjä.

Palon jälkeen kumpareta on jälleen tasoitettu ja terassoitu tuomalla paikalle puhdasta hiekkaa. Uuden rakennuksen pohjoisseinä on tehty kivijalan varaan. Kivijalka on perustettu paikalle tuodun ruskean, likaisen hiekan päälle. Tämä rakennus ei ole palanut vaan rakennusjäänteiden vähäisyydestä päätellen se on purettu. Löytöjen perusteella rakennusta on käytetty ainakin 1500-luvun jälkipuolella.

3.3 TERASSI I

Marianna Niukkanen ja Donald Lillqvist

Muntolannokan kumpareen ylätasanteen pohjoisrinteeseen mitattiin 1,25 x 12 m suuruinen alue paljainkin silmin näkyvien suurten kivien muodostaman rivin eli todennäköisen kivijalan tutkimiseksi. Tarkoituksena oli paljastaa kivet sekä kaivaa maa pohjaan saakka kapealta alueelta kivijalan molemmin puolin perustusten rakenteen selvittämiseksi. Merkitty alue sijaitsi vinosti poikittain 1A-ojaan nähden.

Kaivaus ehdittiin suorittaa vain kolmen metrin matkalta alueen länsipäästä. Pintaturve (yhteys 0) poistettiin lapioin ja alapuolinen maa kaivettiin lastoin luonnollisina kerroksina. Maata ei seulottu. Alueelta paljastui kolme linjassa olevaa kivilohkareta (yhteys 24), joista jykevin eli läntisin on todennäköisesti kivijalan nurkkakivi. Varsinkin kivien pohjoispuolella oli irtonaisia laastikkareita. Kivijalan sisä- eli eteläpuolella oli vaaleaa, löysähköä ja tiilimurskan sekaista täytehiekkaa n. 40-50 cm paksuna kerroksena, ohuemmalti myös kivijalan päällä (yhteys 3). Kyseessä on mahdollisesti kivijalan sisäpuolinen hiekkapenkki, joka on rakennuksen purkamisen jälkeen valunut kivijalan päälle sekä hyvin ohuena kerroksena myös sen ulkopuolelle. Täytehiekasta löytyi muutama luu, pii-iskos sekä vihreän ikkunalasin palasia.

Kivijalan sisäpuolelta aivan nurkkakiven vierestä täytehiekasta paljastui pienemmistä kivistä laastilla muurattu rakenne, joka ei sijaitse kivijalkaan nähden aivan kohtisuorassa ja on hieman sen yläpintaa syvemmillä (yhteys 25). Kyseessä on mahdollisesti yhteys 24:ä vanhempi latomus, tai siihen liittyvä, esim. viemärintikonstruktio.

Täytehiekkakerroksen alta alkoi harmaa, tasainen tuhkahiekkakerros (yhteys 1), jonka pinnalla oli paikoitellen hiiltä (yhteys 23). Molemmista kerroksista löytyi jokunen vihreän ikkunalasin pala. Pohjahiekka (yhteys 8) alkoi tuhkahiekkakerroksen alta.

Kivijalassa oli aukko kolmen lohkareen itäpuolella, ja sillä kohtaa sekä kivien pohjoispuolella kerrokset olivat hyvin sekaisin ja vaikeasti erotettavissa. Täytehiekka- ja tuhkahiekkakerroksen välissä oli tummemman ruskeaa hiekkaa, josta löytyi muutama luu ja ikkunalasin pala (yhteys 20). Tätä kerrosta ei ollut havaittavissa kivijalan sisäpuolella. Yhteyksien 3 ja 20 rajalta löytyi raha (1540-luku?) itäisimmän lohkareen vierestä. Yhteys 20:n alta paljastui toinen, ohut palokerros sekä sen alta 2-3 noin 1 cm paksuista löydötöntä kerrostumaa (yhteys 28). Kysymyksessä saattaa olla kivijalan ulkopuolinen oja.

Kaivetusta alueesta voidaan todeta, että rakennuksessa on ollut hiekkapenkki ja että kivijalka on hajotettu rakennusta purettaessa. Kivijalan pohjoispuolisten ohuiden maakerrosten, pienemmistä kivistä muuratun rakenteen ja tuhkahiekkakerroksen merkitystä ei pysty selvittämään ilman kaivausten laajentamista. Mahdollisesti kyseessä on vanhemman, palaneen rakennuksen jäänteitä, jotka on peitetty uuden talon rakentamisen yhteydessä.

Alue dokumentoitiin valokuvaamalla sekä piirtämällä taso- ja profiilikartat.

3.4 ALUE 5

Petteri Pietiläinen

x= 182

y= 408-412

Kellari I:stä n. 10 m itään on tasanne, todennäköinen rakennuksen pohja, joka rajautuu lännessä maastossa selvästi erottuvaan törmään. Tähän pohjois-eteläsuuntaiseen törmään kaivettiin aluksi 2 m pitkä itä-länsisuuntainen koeoja. Noin 10 cm paksuisen turpeen (yhteys 0) poiston jälkeen paljastui alueen itäpäästä pohjois-eteläsuuntaisen kiveyksen reuna (yhteys 10). Kivet olivat keskimäärin nyrkinkokoisia luonnonkiviä, joissa ei ollut laastia. Kiveys sijaitsi turpeen alla olevassa maakerroksessa (yhteys 2), joka oli noin 7-15 cm paksu kerros tummaa hiekansekaista humusta. Kerroksesta löytyi runsaasti ikkunalasia, joista osa retusoituja ja rautanauloja. Tämän jälkeen aukaistiin alueen itäpäästä vielä kaksi ruutua lisää, jotta kiveyksen rakenne saataisiin selville. Kiveys jatkui edelleen uuden avatun alueen itäprofiilin alle. Aikaisemmin avatuissa ruuduissa ollut hiekansekainen humuskerros (yhteys 2) jatkui myös edelleen. Myös täältä löytyi runsaasti ikkunalasia ja rautanauloja. Lisäksi löytyi palanutta ja palamatonta luuta. Aivan alueen koillisnurkasta löytyi vuoden 1642 1/4 äyrin kupariraha. Raha oli hyvin säilynyt, ja sen pintaan oli tarttunut olikia.

Kiveyksen alta paljastui tummanruskea hiekkakerros (yhteys 22), joka oli n. 10 cm paksu. Aivan ruudun y=109 itäreunasta kiveyksen reunasta löytyi lasia ja rautanauloja maakerroksen yläosasta. Kiveyksen alta ei tullut löytöjä. Maakerroksen alta paljastui puhdas pohjamaa, johon kaivettiin metrin syvyinen kuoppa. Kiveyksen länsipuolelta paljastui harmaa hiekkakerros (yhteys 21), jossa oli likamaaläikkiä. Kerroksesta löytyi ikkunalasia, pullolasin pala ja rautanaula. Löydöt tulivat aivan kerroksen yläosasta edellisen kerroksen (yhteys 2) rajapinnasta. Kerrostumasta paljastui myös koillis-lounaisuuntainen n. 55 cm leveä ja 15 cm syvä oja. Ojan pohjalla oli nyrkinkokoisia luonnonkiviä, todennäköisesti ojan maatuessa sinne vierineitä. Ojasta ei tullut löytöjä. Kerroksen alta paljastui puhdas pohjamaa, jota kaivettiin n. 5 cm.

Tasot kaivettiin luonnollisina kerroksina lastalla. Irtomaa seulottiin ja löydöt otettiin talteen ruuduittain. Alue dokumentoitiin mustavalkokuvoin ja dioin ja siitä piirrettiin taso- ja profiilikartat.

3.5 TUNKIO B

Outi Jokinen ja Teemu Mökkönen

Muntolannokan kumpareen pohjoisreunalla havaittiin useita nokkos- ja vadelpensaiden keskittymiä, joita arveltiin tunkioiksi. Keskittymiä tutkittiin piikillä, jolloin havaittiin pehmeä ja paksu kerros erittäin mustaa multaa.

Toiseksi eteläisimmän oletetun tunkion kohdalle avattiin ensin 1x2 metrin suuruinen alue ($x=202$, $y=403-404$). Turpeen poiston jälkeen kaivausta jatkettiin lastalla luonnollisten kerrosten mukaan ja kaikki maa seulottiin. Turpeen alta paljastui n. 5 - 10 cm paksuinen pintamullan kerros (yhteys 0), jonka jälkeen mustan mullan seassa alkoi esiintyä laastia ja tiilimurskaa (yhteys 19). Yhteys 19:n jälkeen tuli vastaan täysin löydötön pohjamaa (yhteys 8). Tämän jälkeen kaivettiin lapiolla alueen pohjoisreunalle varmistuskuoppa, joka ulottui peruskallioon asti.

Kaivetun alueen (ruudun $x=202$, $y=403$) pohjoisreunalla pohjamaassa oli jyrkkäreunainen syväne, joka näytti jatkuvan profiilissa. Kyseisestä ruudusta pohjoiseen avattiin 1x1 metrin suuruinen jatko-osa ($x=203$, $y=403$). Turpeen ja pintamullan (yhteys 0) alta paljastui jälleen tiilen ja laastin sekainen mustan mullan kerros (yhteys 19). Keskelle ruutua (ruudun eteläreunan keskikohdilta ruudun luoteisreunalle) muodostui alue, jossa yhteys 19 jatkui syvemmälle ja päättyi suoraan löydöttömään, savensekaiseen pohjahiekkaan. Muualla, ruudun itäreunalla ja lounaiskulmassa, yhteys 19 ei jatkunut yhtä syväälle, ja päättyi voimakkaasti sekoittuneeseen tiilen, laastin, mullan ja hiekan sekaiseen kerrokseen (yhteys 26). Sekoittuneessa kerroksessa oli selvästi havaittavissa maan valumia reunoilta kohti ruudun keskustaa. Sekoittunut kerros kaivettiin pois pohjahiekkaan (yhteys 8) asti, jonka jälkeen koko avatun alueen länsireunalle kaivettiin lapiolla pohjamaahan pohjois-eteläsuuntainen varmistuskuoppa.

Kaikki löydöt tulivat laastin ja tiilen sekaisesta mustan mullan kerroksesta (yhteys 19), josta talletettiin pronssihela, rautainen jalkajousen panssarinuolenkärki, retusoituja ja retusoimattomia ikkunalasin paloja, yksi pala kirkasta astialasia, rautanauloja, lyijylasitettua punasavikeramiikkaa (padanjalka sekä kylki- ja pohjapaloja), kuonaa, epämääräisiä raudanpaloja, yksi luuesineen pala ja 1588 grammaa luuta. Kaikki löydöt tulivat ruuduista $x=202$, $y=403-404$ lukuunottamatta yhtä ruudusta $x=203$, $y=403$ löytynyttä punasavikeramiikkapalaa. Luiden jakauma avatulla alueella oli saman suuntainen kuin muilla löydöillä, mutta ei yhtä jyrkkä. Ruudusta $x=203$, $y=403$ luuta löytyi hieman myös sekoittuneesta kerroksesta (yhteys 26).

Alue dokumentoitiin valokuvin sekä taso- ja porofiilikartoin.

3.6 KUMPAREEN YLÄOSAN KOEKUOPITUS

3.6.1 Koekuoppa 1

Georg Haggrén

Suuren talonpohjan itäpuolella sekä kellari II:n pohjoispuolella sijaitseva neliömäinen terassi.

$x = 180,00 - 180,30$
 $y = 441,30 - 441,70$
 $z = 11,11$ m mpy (pinta)
 10,66 m mpy (pohja)

Pintahumuksen alla oli noin 10 cm:ä paksu hiekkakerros, jonka seassa oli niukasti multaa. Sen alta alkoi puhdas pohjasora (yhteys 8). Koekuopasta ei tullut lainkaan löytöjä.

Tulkinta: Kyseessä lienee rakennuksen pohja, mutta sen alle ei ole kertynyt kulttuurikerrosta.

3.6.2 Koekuoppa 2

Derek Fewster

Suuren talon pohjan itäosa, katso kartta 8.

lounaiskulma
 $x = 179,45$ $y = 436,95$
 koilliskulma
 $x = 180,90$ $y = 438,30$
 $z = 11,51$ m mpy (pinta)
 11,12 m mpy (pohja)

Koekuoppa kaivettiin kahden eritasoisen terassin väliseen rinteeseen. Heti pintaturpeen alapuolelta havaittiin hiili- ja nokipitoinen löytörikas hiekkakerros (yhteys 31) ja sen alta lähes pohjois-eteläsuuntainen, yksinkertainen kivinen muuri-rakenne (yhteys 32).

Kuoppaa laajennettiin muurin suuntaisesti pohjoiseen. Yhteys 31 oli noin 5-10 cm paksu ja selvästi muodostunut muitten yhteyksien päälle. Kyseistä kerrosta havaittiin paikoitellen muurauksen kivien välissä. Nokikerroksen yhteydessä oli muurin yläosiltaan itään painuneen itäseinämän vieressä pieni alue vaaleaksi palanutta rapautuvaa hiekkaa.

Muurirakenteessa todettiin laastia sen suorahkossa itäseinämässä. Rakenne on ollut joko kokonaan laastilla muurattu tai vain idästä päin laastilla tiivistetty tai peitetty. Selvää tai suoraa länsiseinämää ei havaittu: muuri vaikutti lähinnä ylemmän länsiterassin tuelta, jolloin itäinen tila olisi ollut avoin. Rakenne ei ulottunut kuopan eteläpäähän asti vaan kääntyi joko länteen tai loppui n. 25 cm ennen kuopan reunaa. Tämä havaittiin sekä rakenteen loppumisessa että sitä ympäröivien yhteyksien eroissa (vertaa kartta 8).

Muurin länsipuoleinen maa koostui vaaleasta hiekasta, jossa oli sekoittunutta humusta ja tummanruskeaa hiekkaa (yhteys 33). Kerros vaikutti alkuperäiseltä täytemaalta. Muurin itäpuoleinen maa oli turpeisempi ja pehmeämpi, selvästi rakenteen käytön jälkeen muodostunut täytemaakerros (yhteys 34). Tässä havaittiin laastimurskaa sekä pienempi vaalean laastipitoisen hiekan esiintymä muuria vastaan.

Löydettyjä kiinteitä rakenteita ei poistettu. Rakenteen itäpuoleista ulkoseinämää seurattiin jonkin verran syvemmälle, saavuttamatta kuitenkaan muurauksen alinta reunaa. Kuoppaa ei näin ollen kaivettu pohjaan.

Tulkinta: Kyseessä on joko

1. Katkelma länsipuoleisen rakennuksen muuratusta reunakiveyksestä, tai
2. Katkelma itäpuoleisen muuratun uunin tai muun avonaisen tilan seinästä. Kummassakin tapauksessa itäpuoleinen tila on osittain täytetty/täyttynyt ennen nokikerroksen muodostumista rakenteiden päälle. Yhteys 31 on todennäköisesti peräisin paikan hylkäämiseen liittyvistä tapahtumista. Vastavaa kerrostumaa on esimerkiksi myös Koeoja 1:n ylin, esinepitoinen nokinen maa.

3.6.3 Koekuoppa 3

Georg Haggrén

Suuren talonpohjan itäosa.

x= 185,40 - 185,70

y= 429,00 - 429,30

z= 11,36 m mpy (pinta)

10,83 m mpy (pohja)

Pintahumuksen alla oli noin 13 cm:n paksuinen lähes puhdas täytehiekkakerros (yhteys 31). Sen alla oli ohut hiilikerros (z-pinta = 11,03 m mpy), joka peitti palaneen hiekan sekaista kiviladellmaa (yhteys 7). Sen alla oli puhdas pohjasora (yhteys 8). Koekuopan kerrokset vastasivat saman rakennuksen länsiosassa sijainneen koeoja 1A:n kerroksia. Koekuopasta ei tullut lainkaan löytöjä.

3.6.4 Koekuoppa 4

Tiina Soleva & Derek Fewster

x= 190,00

y= 431,50

Halkaisija n. 50 cm, syvyys n. 67 cm

Poikkileikkaukseltaan pyöreä koekuoppa 4 avattiin ison rakennuksenpohjan pohjoispuolelle, lähelle oletettua seinärakennetta. Paikalla kasvoi nokkosta. Turve poistettiin lapiolla. Sen jälkeen kaivettiin lastalla vaaleanharmaaseen, pehmeään pohjamaahan asti.

Noin 25 cm:n syvyydessä pinnasta oli iso litteä kivi, joka poistettiin. Samasta syvyydestä alkavasta noin 5 cm paksusta tiilimurskakerroksesta sekä sen alla olevasta 8 cm paksuisesta multa- ja hiekkakerroksesta löytyi lasinapin puolikas, kaksi hevosenkengännaulaa, lasitetun punasavikeramiikan paloja, joista osa bolus-koristeisia, kahdeksikkokantainen rautanaula, kaksi ohutta pronssilevyn palaa, rautainen silmäneula, pieni rautarengas sekä eläinten luita ja lasia.

Löytökerroksen alla oli harmaata tuhka- ja hiilipitoista maata noin 8 cm paksuisena kerroksena, jonka jälkeen alkoi vaalea pohjahiekka.

3.6.5 Koekuoppa 5

Maria Inkiläinen & Derek Fewster

x= 184,00

y= 436,00

z= 11,63 m mpy (pinta); 11,33 m mpy (pohja)

Halkaisija 30 cm

Koekuoppa kaivettiin ison rakennuksen pohjan koilliskulmaan, aikaisemmin liedeksi arvellun kumpareen korkeimpaan kohtaan. Turpeen poiston jälkeen alta paljastui 20 cm:n paksuinen kerros multaa, jonka seassa oli runsaasti tiilen ja laastin palasia. Mullan joukosta löytyi myös joitakin palaneen luun kappaleita. Varsinaisia esinelöytöjä ei kerroksesta tullut.

Multakerroksen jälkeen tuli esiin kolmesta tiilestä koostuva säännöllinen tiilirakennelma. Tiilien välissä oli runsaasti muurauslaastia, joten ne sijaitsevat ilmeisesti alkuperäisellä paikallaan. Kuopan toiselta reunalta paljastui hiiltynyttä hirttä.

Koekuopan kaivaminen lopetettiin tähän rakenteiden tarpeettoman vaurioitumisen välttämiseksi.

Hirsi kuulunee tiilimuurauksen ohella mahdollisen lieden rakenteisiin. Lieden tarkasta rakenteesta tai koosta on näin pienen kuopan perusteella vaikea päätellä tämän enempää.

3.6.6 Koekuoppa 6

Georg Haggrén

Suuren talon pohjan eteläpuoli.

x= 178,00 - 178,50

y= 427,50 - 428,00

Kuopan pinnassa oli noin 20 cm:n paksuinen humuskerros ja heti sen alla isoja (halk. noin 20-40 cm) kiviä (kivijalka, kiveys?). Kivien yläosaa peitti noin 5 cm:n paksuinen kerros hiekan sekaista multaa. Sen alla oli yli 35 cm:n paksuinen kerros ruskeata, hieman likaantunutta ja löysää hiekkaa, joka tulkittiin täytemaaksi. Kuoppaa ei kaivettu pohjasoraan asti, koska siitä olisi joko pitänyt poistaa suuret kivet tai laajentaa itse kuoppaa. Kuopasta ei tullut löytöjä.

Tulkinta: Ei varmaa tulkintaa. Kivijalka, pihakiveys?

3.7 KELLARI II

Karim Peltonen

Työt aloitettiin puhdistamalla oletetun kellarin koko alue kasvillisuudesta. Kun kaikki ruoho, marjapensaat ja nokkoset oli kitketty oli selvää että kyseessä oli kuin olikin kellari, sillä osia sen itäseinämästä paljastui tällöin. Kellari paalutettiin ja pintavaahtiin kokonaisuudessaan verkkopro-

jektiota varten. Päätettiin avata ja dokumentoida kellarin pohjoisseinän kokonaisuudessaan, sekä katkelmia kellarin muista rakenteista.

Tutkimusten alussa poistettiin pintaturve kellarin oletetun seinälinjan suuntaisesti. Työ aloitettiin kellarin koilliskulmasta, jossa pinnassa näkyi muurattua kiveystä. Pintamaa poistettiin yhteytenä 0 kellarin koko pohjoisseinän pituudelta. Pohjoisseinän itäpäässä pintamaan alta paljastui tiilen ja laastin sekainen kerros (yht. 5). Länsipäässä maa oli mullan sekaista hiekkaa (yht.6). Yhteyksien välistä rajaa ei löydetty. Kellarin pohjoisseinän keskilinjan itäpuolella (puolenvälin yli), yhteyksien 5 ja 6 oletetulla rajalla oli suurempia kiviä, jotka olivat ilmeisesti pudonneet seinästä.

Yhteyksien 5 ja 6 kaivamista jatkettiin lapioimalla. Löydöt otettiin talteen yhteyksittäin. Itäpäässä yhteys 5 jatkui lähes muuttumattomana aina puhtaaseen hiekkamaahan saakka. Hiekkamaan (yht. 13) ja yhteyden 6 välissä havaittiin ohut, n. 2-5 cm paksu tumma, hienojakoinen kerros (yht.12).

Kellarin länsipäässä yhteys 6 kaivettiin samaten lapioimalla. Yhteyden muuttuminen havaittiin vasta huomattavan syvällä, kun maan seasta löytyi ohut puukerros. Sille annettiin yhteysnumero 15 ja sen päällä olevalle tummalle ja saviselle (joukossa tiili- ja laastimuruja) maalle yhteysnumero 14. Puukerros ei muodostanut johtopintaa, vaan kyseessä oli hajanaista puusilppua. Puukerrosen alta paljastunut vaaleampi hiekkakerros nimettiin yhteydeksi 16.

Yhteyksien 5 ja 16 poistamisen jälkeen kaivanto puhdistettiin ja kuvattiin, jonka jälkeen yhteys 12 kaivettiin koko matkalta pois ja seulottiin (myös 16). Yhteyden 12 alta paljastunut yhteys 13 (= vaalea puhdas kova sora) vietti reunoilta alaspäin. Sorakerrokseen tehty tarkistuskuoppa osoitti, että kellarin seinämuuraus (4) jatkui yhteyden alle. Koska yhteydessä ei ollut havaittavissa luonnollista rakennetta ja koska se oli painuneena seinämuuraukseen, on kyseessä todennäköisesti kellarin pohjan tai seinän perustusojan täytteeksi tuotu maa. Perustamisojan rajaa ei havaittu, joten se saattaa olla kaivettua koeojaa leveämpi.

Kellarin löydöt koostuvat pääasiassa luusta, jota löytyi erityisen runsaasti yhteyksistä 5, 16 ja 12. Yhteydessä 12 oli erityisesti kalanruotoja sekä rotan jäännökset. Muut löydöt ovat ikkunalasiasia sekä kahden lasiastian (pikarin?) palasia. Keramiikkaa kellarista löytyi vähän. Ainoa padanjalan katkelma on yhteydestä 12, kellarin keskivaiheilta, jolla kohtaa yhteydessä 16 oli runsaasti rakennuskiviä ja tiiltä.

Säilynyt osa kellarin seinistä oli laastimuurattu "hevosenpäänkokoisista" työstetyistä kivistä, joiden välissä oli pienempiä kiviä. Koillisnurkassa oli ylimmän kivikerroksen päällä jäänteitä tiilikerroksesta.

Pohjoisseinän lisäksi kellarista paljastettiin noin 50 cm:n levyinen kaistale länsiseinää. Sitä ei kuitenkaan otettu esiin kuin noin metrin syvyudeltä.

Kellarin itäseinän vallinharjalle, ulkorinteen puolelle avattiin 1,5m pitkä koeoja, josta poistettiin pintamaa (0) sekä sen alainen tumma hiekansekainen multakerros (17). Kerrosten alta paljastui vaalea sora (ei yhteysnumeroa) sekä ojan vallinharjan puoleisessa päässä kiveystä (18). Koska ojaa ei kaivettu pohjaan, siitä voi esittää vain olettamuksen, että kiveys (18) kuuluu kellarin päällisiin rakenteisiin ja vaalea sora on sitä vasten kasattua täytemaata. Seinävalli on näet hyvin kapea ja jyrkkä kellarin itäpuolella minkä perusteella voidaan olettaa, että kyseessä on keinotekoinen rakenne eikä esim. luonnollinen rinne.

Profiilissa voitiin havaita lukuisia erilaisia sekä paksuja että ohuita kerroksia, joiden päälle oli länsipäässä valunut maata (6) ja rakennuskiviä. Profiilin perusteella vaikuttaisikin siltä, että kellari on täytetty usealla hiekka- yms kerroksella, jotka sisältävät runsaasti erilaista jätetavaraa. Kellarin seinäkiveyksen osittainen sortuminen olisi siten tapahtunut vasta kellarin täyttämisen jälkeen. Yhteydestä 16 löydetyt tiilet, jotka olivat osittain toisissaan kiinni laastilla, viittaavat siihen, että kellarin oletetut tiiliset ylärakenteet on purettu kellarin täyttövaiheessa. Myöhemmin kellariin on kasattu lisää maata sekä irtonaisia kiviä pellostä (yht. 9).

Peltokivien vuoksi kellarin seiiniä ei voitu kokonaan paljastaa, mutta kasvillisuuden poiston jälkeen maassa erottui painaumuksia, joiden perusteella kellari lienee ollut nelikulmainen ja siihen on johtanut portaikko tai luiska lounaisnurkan kautta.

Kellari dokumentoitiin piirtämällä seinä ja profiilit sekä kuvaamalla ne.

Kaivantoa ei täytetty vaan seinät peitettiin lastulevyllä. Koeoja täytettiin olkipaaleilla, jotka peitettiin oksilla ja heinillä.

4. LÖYDÖT

Georg Haggrén

Vaikka vuonna 1993 Muntolannokalta talletettiin runsaasti pintapoimintalöytöjä, jäi itse raunio-alueen koekaivausten löytömäärä tuolloin vähäiseksi. Tämän vuoksi pyrittiin kesän 1994 tutkimuksia keskittämään ajoittavien löytöjen ja tutkimuskohteen materiaalisien kulttuurin selvittämisen kannalta lupaaviin kohtiin. Paikoittain suurimman rakennuksen pohjan alapuolella, Muntolannokan karun keskiharjanteen pohjoisrinteellä sijaitsevista runsasravinteista maaperää vaativaa kasvillisuutta kuten nokkosia ja vedelmiä. Tutkittaviksi valituista kahdesta kohdasta pystyttiin paikantamaan asuinpaikkaan liittyviä jätekerroksia, joista talletettiin runsaasti löytöjä. Niiden joukossa oli 1500-1600-lukujen punasavikeramiikkaa ja ikkunalasialasia, värittömän lasipikarin sirpale, koristellun luuesineen katkelma sekä rauta- ja pronssiesineitä mm. ruodollinen jalkajousennuolenkärki, silmäneula, profiloitu hela sekä pronssiastian katkelmia. Suurimman löytöryhmän muodostivat luut, jotka analysoitiin Tukholman yliopiston osteologian laitoksella. Niklas Söderholmin kirjoittama osteologinen raportti on tämän kaivauskertomuksen liitteenä.

Kellari II:n kaivauksessa talletettiin myös monia ajoittavia löytöjä mm. punasavikeramiikan palasia, ikkunalasialasia ja kaksi lasipikarin palasta, jotka kaikki ajoittuvat 1500-1600-luvuille. Pikarin paloista toinen on venetsialaistyylistä filigraanilasia, joka on todennäköisesti valmistettu Alankomaissa. Myös kellari 2:sta talletettiin runsaasti luuta, joiden analyysi on niin ikään liitteenä.

Keskikumpareen rakennuksen pohjien kaivauksissa löytyi neljä rahaa, jotka ajoittuvat 1500-luvulle ja 1600-luvun alkupuolelle (alustavat ajoitukset: 1540-luku, 1580-luku?, 1617, 1642). Vuoden 1993 kaivauksissa rakennuksesta löytyi kolme 1520- ja 1560-luvuille ajoittuvaa kolikkoja. Suurimman rakennuksen itäpään koekuoppa oli pienuudestaan huolimatta runsaslöytöinen. Siitä talletettiin mm. kaksi rahaa ja yksi veitsenterä.

Kevään 1994 pintapoiminnassa talletettiin irtolöytöjä Muntolannokan keskikumpareen kaakkoispuoliselta pellolta, joka rajautuu koillisessa toiseen metsikköiseen kumpareeseen. Ajoitettavat löydöt olivat 1500-1600-luvuilta. Joukossa oli mm. kolme ruodollista varsijousen nuolenkärkeä,

laskuraha, punasavikeramiikan paloja sekä kalkkikiven palasia ja mahdollinen kivityöstötaltoa. Paikalla tai sen läheisyydessä on saattanut sijaita Näsessä 1500-luvulla toimineen kivenhakkaaja Antonius Timmermanin verstaas.

5. YHTEENVETO JA TULKINTA

Georg Haggrén ja Marianna Niukkanen

Vuoden 1994 tutkimuksissa saatiin runsaasti uutta tietoa Perniön Latokartanon Muntolannokan keskikumpareen raunioalueesta. SUKKA-projektin tutkimuksissa on varmistunut, että paikalla on ollut huomattava kartanokeskus. Tähän astiset raha- ja muut löydöt ajoittuvat varmuudella 1520-luvulta 1640-luvulle. Selvästi keskiaikaisia tai 1700- ja 1800-luvuille ajoittuvaa esineistöä ei ole löytynyt. Paikka on siten ollut käytössä ainakin noin v. 1550-1650. Kyseessä täytyy olla Perniön Näsen 1500-luvun lopun ja 1600-luvun kuninkaankartano, jonka sijainti maastossa on tarkoin kuvattu kirjeessä, joka ajoittuu 1640-luvulle, Carl Gustaf Wrangelin läänityskauden alkuun (Riksarkivet, Tukholma: Rydboholmssamlingen IV. Wrangel, c. Gods i Finland och Balticum Vol. 548.).

Keskikumpareen harjalla sijainneessa suuressa rakennuksessa on kaksi käyttövaihetta. Ensimmäisessä rakennusvaiheessa talonpohjaa on tasattu kiveyksellä, toisessa vaiheessa puolestaan paksulla täyehiekkakerroksella. Vanhempi rakennus on palanut. Löytöjen puutteesta päätellen tämä on tapahtunut hyvin pian talon valmistumisen jälkeen. Uudempi rakennus lienee puolestaan purettu. Rakennuksen länsipää on niukkalöytöinen, sen sijaan itäpään koekuopista talletettiin enemmän löytöjä. Rakennuksessa on ollut ainakin yksi iso tiilestä muurattu uuni. Rakennuksen koko, runsaat rahalöydöt sekä kumpareen pohjoisrinteen rikkaat löydöt viittaavat siihen, että kyseessä lienee Näsen kuninkaankartanon päärakennus 1500-luvulta.

Suurimman rakennuksen lounaispuolella on ollut pienempi rakennus, jonka pohja on ollut kivetty. Paikalta talletettiin mm. yksi vuoden 1642 raha. Päärakennuksen itäpuolella on neliömäinen terassi, joka lienee myös talonpohja. Tämän eteläpuolella on vuonna 1994 tutkittu kellari II. Se on muurattu lohkotuista kivistä, mutta kiviseinien yläpuolella on ollut tiilirakenteita, jotka on purettu pois. Kellarin löydöt ajoittuvat 1500-1600-luvuille.

Pintapöiminnassa selvisi, että 1500-1600-lukujen löytöjä on aiemmin havaittua laajemmalla alueella Muntolannokan keskikumpareen kaakkoispuolisella pellolla. On mahdollista, että paikalla on ollut Näsen kuninkaankartanoon liittynyt Antonius Timmermanin kivenhakkaamo.

Vuonna 1994 keskityttiin edellisen vuoden tulosten pohjalta tutkimaan Muntolannokan muinaisjäännösalueetta. SUKKA-projektin on tarkoitus jatkaa kenttätöitä paikalla vielä vuonna 1995. Tuolloin pyritään laajentamaan inventointia ja tutkimuksia muualle lähiympäristöön mm. Pyhäjoen ja Vanhankartanon alueelle, jotta Perniön Pyhäjoen ja Näsen kuninkaankartanoiden kehityksen ja historian kokonaiskuva saataisiin hahmotettua. Tämän raportin tuloksia voidaan täten pitää vasta alustavina.

Helsingissä 20. huhtikuuta 1995

tutkimusryhmän puolesta

Georg Haggrén

Georg Haggrén

Marianna Niukkanen

Marianna Niukkanen

LIITE 1.**PERNIÖ LATOKARTANO MUNTOLANNOKKA****YHTEYSLUETTELO****Yhteys 0**

Alue: Koko alue
 Määrittely: Pintahumus
 Kuvaus: Pintaturve ja sen alainen multakerros

Yhteys 1

Alue: 1 Aa
 y= 190 x= 418; zpinta= 11,15-11,24 m mpy; zpohja= 11,07-11,21 m mpy
 Terassi 1
 Määrittely: Palokerros
 Kuvaus: Harmaa tuhkansekainen hiekka, n. 10 cm paksu, seassa paikoitellen nyrkinkokoisia kiviä
 Tulkinta: Palaneen rakennuksen tasoitetut jäännökset?

Yhteys 2

Alue: 5
 zpinta= 11,30-11,74 m mpy
 Määrittely: Hiekkakerros
 Kuvaus: Karkeahko, irtonainen, mullansekainen hiekka, väri harmaanruskea

Yhteys 3

Alue: Terassi 1
 zpinta= n. 11,20 m mpy; zpohja= n. 10,70 m mpy
 Määrittely: Hiekkakerros
 Kuvaus: Löysää vaaleahkoa hiekkaa, seassa jonkin verran tiiltä ja luuta, yläosastaan heikosti värjäytynyt ja multaan sekoittunut
 Löydöt: Luuta, ikkunalasia
 Tulkinta: Mahdollisesti kivijalan (yhteys 24) hiekkapenkki, täytehiekkää

Yhteys 4

Alue: Kellari I
 Määrittely: Seinämuuri
 Kuvaus: "Hevosensäntäkokoisista" työstetyistä kivistä laastilla muurattu, seassa pienempiä kiviä

Yhteys 5

Alue: Kellari I
 Määrittely: Maakerros
 Kuvaus: Tiilen- ja laastinsekainen, mullan värjäämä, löysä kerros
 Löydöt: Lasia, nauvoja, luuta
 Tulkinta: Purkukerros

Yhteys 6

Alue: Kellari I
 Määrittely: Hiekkakerros
 Kuvaus: Vaaleaa, mullan värjäämää hiekkaa, joukossa tiilimuruja
 Löydöt: Luuta, ikkunalasia
 Tulkinta: Täytehiekkää

Yhteys 7

Alue: 1 A
 Määrittely: Kiviladelma
 Kuvaus: Kivien päällä hiilikerros. Kivien seassa hiekkaa ja multaa sekä osin palanutta hiekkaa. Yhteyden alaosassa värjäytynyttä hiekkaa. Kivikerros puuttuu koeojan S-päästä. Ei löytöjä.

Yhteys 8

Alue: 1 Aa
 zpinta= 11,15-11,24 m mpy
 Määrittely: Pohjahiekka
 Kuvaus: Puhdas, tiivis, pikkukivien sekainen, löydötön hiekka

Yhteys 9

Alue: Kellari I
 Määrittely: Kiviröykkiö
 Kuvaus: Irtonaisia kiviä
 Tulkinta: Pellolta nostettuja kiviä

Yhteys 10

Alue: 5
 411-412/182; zpinta= 11,28-11,59 m mpy; zpohja= 11,18-11,36 m mpy
 Määrittely: Kiveys
 Kuvaus: Nyrkinkokoisia ja suurempia luonnonkiviä, jatkuu itäprofiilin taakse
 Löydöt: Raha, lasia, luuta

Yhteys 11

Alue: Kellari I
 zpinta= 8,57 m mpy; zpohja= 8,38 m mpy
 Määrittely: Kiviä
 Kuvaus: Kolme irtonaista halkaisijaltaan n. 20 cm kiveä, välissä värjäytynyttä hiekkaa
 Tulkinta: Seinärakenteesta (yhteys 4) pudonneita kiviä

Yhteys 12

Alue: Kellari 1
 zpinta= 6,70-6,80 m mpy
 Määrittely: Likamaa
 Kuvaus: Tummanruskeaa, hienojakoista
 Värjäytynyttä hiesua / hienoa hiekkaa
 Erottuu selvästi alapuolisesta kerroksesta (yhteys 13)
 Löydöt: Luuta (mm. rotta), kalanruotoja
 Tulkinta: Alkuperäinen kellarin pohja

Yhteys 13

Alue: Kellari I
Määrittely: Hiekkakerros
Kuvaus: Hienoa harmaata hiesua ja pikkukivisoraa, yhteyden 12 alla selvästi erottuva, pinta osin tummemmaksi värjäytynyt, ei luonnollista rakennetta
Tulkinta: Kellarinpohjan täytemaa

Yhteys 14

Alue: Kellari I
Määrittely: Hiekkakerros
Kuvaus: Tummaa hiekkaa, seassa tiili- ja laastimuruja

Yhteys 15

Alue: Kellari I
Määrittely: Puukerros
Kuvaus: Samansuuntaisten puiden muodostama taso, pienialainen, ei selvää johtopintaa
Tulkinta: Purkujätettä

Yhteys 16

Alue: Kellari I
Määrittely: Hiekkakerros
Kuvaus: Savinen hiekkakerros, tummanruskea, sitkeä, laasti- ja tiilimuruja, runsaasti puusilppua
Löydöt: Lasia, esineitä, runsaasti luuta
Tulkinta: Jätteitä sisältävää täytemaata

Yhteys 17

Alue: Kellari I
Määrittely: Sorakerros
Kuvaus: Tummaa hiekansekaista soraa, seassa vähän tiilimurskaa
Löydöt: Luuta, ikkunalasiasia
Tulkinta: Täytemaata

Yhteys 18

Alue: Kellari I:n yläreuna
Määrittely: Kiveys
Kuvaus: Suurehkoja lohkottuja kiviä
Löydöt: Luu
Tulkinta: Kellarin reunarakenteita

Yhteys 19

Alue: Tunkio B
Määrittely: Multakerros
Kuvaus: Erittäin tumma multakerros, jossa runsaasti tiili- ja laastimurskaa ja luuta
Löydöt: Luuta
Tulkinta: Tunkiomultaa

Yhteys 20

Alue: Terassi 1, alue 1 A
 Määrittely: Hiekkakerros
 Kuvaus: Tiivistä, heikosti mullansekaista tummaa hiekkää; vaikeasti erotettavissa ympäröivistä kerroksista
 Löydöt: Luuta, raha
 Tulkinta: Täytemaata

Yhteys 21

Alue: 5
 Määrittely: Likamaa
 Kuvaus: Heikosti värjäytynyt likamaa, seassa tiilimurskaa
 Löydöt: Nauloja, lasia

Yhteys 22

Alue: 5
 zpinta= 11,43-11,60 m mpy
 Määrittely: Hiekkakerros
 Kuvaus: Vaaleanruskea hiekkakerros kiveyksen alla

Yhteys 23

Alue: Terassi 1
 Määrittely: Hiilikerros
 Kuvaus: Hyvin musta hiilikerros harmaan tuhkahiekkakerroksen (yhteys 1) päällä

Yhteys 24

Alue: Terassi 1
 zpinta= 10,80-11,00 m mpy; zpohja= n. 10,00 m mpy
 Määrittely: Kivirivi
 Kuvaus: Kolme suurta lohkareta linjassa, S-puolella hiekkapenkki, päällä täytehiekkää (yhteys 3, valunut?), kaivettu luultavasti hiili- ja tuhkerroksen (yhteydet 23 ja 1) läpi. Kivijalan leikkaa toinen kivilatomus (yhteys 25).
 Löydöt: Raha, luuta, ikkunalasiasia

Yhteys 25

Alue: Terassi 1
 Määrittely: Kivirakenne
 Kuvaus: Päänkokoisista kivistä ladottu, joidenkin kivien väliin kiinnittyneenä laastia, leikkaa hieman vinottain yhteyden 24
 Tulkinta: Yhteys 24:ä vanhempi kivijalka tai siihen liittyvä viemäröintirakenne

Yhteys 26

Alue: Tunkio B
 Määrittely: Maakerros
 Kuvaus: Sekoittunutta maata, jossa tiilen- ja laastinpaloja, rautaoksidin värjäämiä alueita ja muita valumia

Yhteys 27

Alue: 5
 Määrittely: Mullan täyttämä syväne
 Tulkinta: Oja

Yhteys 28

Alue: Terassi 1
 Määrittely: Ohuita maakerroksia
 Kuvaus: Kivijalan ulko- eli pohjoispuolella kolme noin 1-2 cm paksuista maakerrosta, joista yhdessä hiiltä, muut vaaleaa hiekkaa
 Tulkinta: Oja?

Yhteys 29

Alue: 1A
 Määrittely: Multakerros
 Kuvaus: Kivijalan ulko- eli pohjoispuolella pintamaan (yhteys 0) ja pohjasoran (yhteys 8) välinen multakerros, johon on sekoittunut hieman hiekkaa.

Yhteys 30

Alue: 1A
 Määrittely: Hiekkakerros
 Kuvaus: Puhdas vaalea hiekka, jolla on tasoitettu suuren rakennuksen pohjaa.
 Tulkinta: Täytemaakerros.

Yhteys 31

Alue: Koekuoppa 2
 Määrittely: Nokikerros
 Kuvaus: Tumma nokinen ja hiilipitoinen likamaa, seassa laastimuruja ja suurempia laastiesiintymiä sekä vaaleaksi palanutta rapautuvaa hiekkaa, n. 5-10 cm paksu kerros. Peitti yhteydet 32, 33 ja 34.
 Löydöt: Ikkunalasia, raha, pikarilasia, veitsi ym.
 Tulkinta: Purkuvaiheen aikana muodostunut kulttuurimaakerros, mahdollisesti sekundäärinen sijainti.

Yhteys 32

Alue: Koekuoppa 2
 Määrittely: Kivimuurin katkelma
 Kuvaus: Noin pohjois-eteläsuuntainen yksinkertainen laastilla tehty muuraus. Itäpuolella lähes suora seinä yhteyteen 34. Länsipuolella epätasainen, yhteyteen 33 jatkuva. Yhteyden 33 paine on kallistanut muuria itäänpäin, kohti alunperin avonaista tilaa, missä yhteys 34 kuitenkin on estänyt muuria kaatumasta. Itäpuoleisessa laastissa kivipainanteita viitteinä muurin suuremmasta koosta.
 Löydöt: -
 Tulkinta: Rakennuksen reunakiveystä tai muun rakenteen kuten uunin alaosa.

Yhteys 33

Alue: Koekuoppa 2
 Määrittely: Hiekkakerros
 Kuvaus: Vaaleaa hiekkaa, seassa humusta ja tummaa ruskeaa maata.
 Löydöt: -
 Tulkinta: Yhteys 32:n rakentamisen yhteydessä muodostunut täytemaakerrostuma. Länsipuolella sijainnen rakennuksen lattian alapuolista maata!?

Yhteys 34

- Alue: Koekuoppa 2
Määrittely: Hiekkakerros
Kuvaus: Tumma "likainen" maa, seassa nokea ja laastiakin.
Löydöt: -
Tulkinta: Käytön aikana yhteys 32:ta vasten muodostunut löydötön kulttuurimaakerros. Mahdollisesti asutuksen aikainen tietoinen täytemaa. Ei sinänsä purkujätettä.

LIITE 2.**PERNIÖ LATOKARTANO MUNTOLANNOKKA 1994****KARTTALUETTELO**

- Kartta 1: Yleiskartta
1:100, piirt. K. Peltonen ja G. Haggrén
- Kartta 2: Koeoja 1 A
Tasokartta 1:50, piirt. G. Haggrén
- Kartta 3: Koeoja 1 A
Länsiprofiili 1:25, piirt. G. Haggrén
- Kartta 4: Terassi 1
Tasokartta 1:50, profiilikartta 1:25, piirt. M. Niukkanen ja D. Lillqvist 15.9.1994
- Kartta 5: Alue 5
Tasokartta 1:50, profiilikartta 1:25, piirt. P. Pietiläinen 15.9.1994
- Kartta 6: Tunkio B
Pinta- ja pohjavaaituskartta 1:50, piirt. O. Jokinen ja T. Mökkönen 14.9.1994
- Kartta 7: Tunkio B
Profiilikartta 1:25, piirt. O. Jokinen ja T. Mökkönen 15.9.1994
- Kartta 8: Koekuoppa 2
Tasokartta 1:25, piirt. M. Inkiläinen ja D. Fewster 15.9.1995
- Kartta 9: Kellari II
Yleiskartta 1:100, piirt. K. Peltonen
- Kartta 10: Kellari II
Seinämuuraus 1:25, piirt. M. Inkiläinen ja T. Soleva 15.9.1994
- Kartta 11: Kellari II
Täytemaan profiili 1:25, piirt. M. Inkiläinen ja T. Soleva 15.9.1994
- Kartta 12: Kellari II
Verkkoprojektio, piirt. D. Fewster

LIITE 3.

PERNIÖ LATOKARTANO MUNTOLANNOKKA

NEGATIIVILUETTELO

- 112217 Alue 1A. Vuonna -93 kaivettu taso paljastettuna. N-S.
KP 8.9.94.
- 112218 Sama. S-N.
- 112219 Alue 1A. Lähikuva hiilikerroksesta(Yhteys 7). E-W.
KP 8.9.94.
- 112220 Alue 1Aa. Pohjahiekka (Yhteys 8) sekä pohjoisprofiili. S-N. KP 8.9.94.
- 112221 Alue 1A pohjahiekkaan kaivettuna. N-S. TM 8.9.94.
- 112223 Sama. W-E.
- 112224 Sama. S-N.
- 112225 Alue 5. Rakennuksenpohja(?)kiveys (yhteys 10). W-E.
TM 9.9.94
- 112226 Sama. E-W.
- 112227 Kellari II. Yhteys 11. W-E. KP 10.9.94.
- 112228 Kellari II. Työkuva(R. Ylönen). E-W. KP 10.9.94
- 112229 Kellari II. Työkuva(T. Soleva, M. Inkiläinen,
K.-M. Piilahti). W-E. KP 10.9.94.
- 112230 Kellari II. Itärinne. E-W. TM 12.9.94.
- 112231 Alue 1A. Länsiprofiili. Panoraama. E-W. TM 12.9.94.
- 112232 Sama.
- 112233 Sama.
- 112234 Sama.
- 112235 Sama.
- 112236 Sama.
- 112237 Kellari II. Länsiosan täyttemaata. S-N. KP 13.9.94.
- 112238 Kellari II. Länsiseinää. E-W. KP 13.9.94.
- 112239 Kellari II. Länsiseinää. E-W. KP 13.9.94.
- 112240 Kellari II. Yleiskuva kellarin kaivausalueesta. E-W.
KP 13.9.94.
- 112241 Sama. W-E.
- 112242 Tunkio B:n eteläosa pohjaan kaivettuna. E-W.
TM 13.9.94.
- 112243 Sama. W-E.
- 112244 Kellari II. E-W.
- 112244 Kellari II peitettyinä v. 1994 tutkimusten jälkeen. Taustalla markkinapaikka ja
Pyhäjoki. SW-NE. KP.
- 112245 Yleiskuva kellari II:n luota Latokartanon koskille päin. NW-SE. KP.
- 112246 Kellari II. Pohjoisseinän ylintä kivikerrosta
paljastettuna. Panoraama. S-N. KP 9.9.94.
- 112247 Sama.
- 112248 Kellari II. Koillisnurkka(yhteydet 0, 4, 5). SW-NE. KP 9.9.94.
- 112249 Kellari II. Yhteys 13(pohja). E-W. TM 13.9.94.
- 112250 Kellari II. Kellarin pohjoisosan seinämuurit. Panoraama. E-W. KP 14.9.94.
- 112251 Sama. S-N.

- 112252 Sama.
112253 Sama.
112254 Sama.
112255 Sama.
112256 Sama. W-E.
112257 Kellari II. Täytemaakerrosten profiili(itäosa). N-S.
KP 15.9.94.
112258 Terassi 1. Länsiosa, kivijalka(?). S-N. MN 15.9.94.
112259 Terassi 1. Itäosa. S-N. MN 15.9.94.
112260 Terassi 1. E-W. MN 15.9.94.
112261 Terassi 1. Ison rakennuksen pohjan nurkka. NE-SW.
MN 15.9.94.
112262 Terassi 1. Eteläprofiili, itäosa. N-S. MN 15.9.94.
112263 Sama. Länsiosa. N-S. MN 15.9.94.
112264 Terassi 1. Itäprofiili. W-E. MN 15.9.94.
112265 Terassi 1. Länsipääty. E-W. MN 15.9.94.
112266 Terassi 1. Länsipääty. N-S. MN 15.9.94.
112267 Alue 5 pohjaan kaivettuna. W-E. MN 15.9.94.
112268 Alue 5. Kuvan keskellä oja. S-N. MN 15.9.94.
112269 Alue 5 pohjaan kaivettuna. E-W. MN 15.9.94.
112270 Koekuoppa 2. Ison rakennuksen itäpääty. Panoraama. E-W.
KP 15.9.94.
112271 Sama.
112272 Työkuva. Iltapalaveri Alikulman nuorisoseurantalolla. (M. Niukkanen, T. Mökkö-
nen, D. Lillqvist, P. Pietiläinen, M. Inkiläinen, T. Soleva). 15.9.94.
112273 Koekuoppa 2. Ison rakennuksen itäpääty. S-N.
TM 16.9.94.
112274 Kellari II. Yleiskuva. S-N. TM 16.9.94.

LIITE 4.

PERNIÖ LATOKARTANO MUNTOLANNOKKA

LÖYTÖLUETTELO

*Löydöt käyty
läpi 2010 / MN & GH*

Luettelon
merkintä:

Tekstissä:

Alue 0:	Pintapöiminta
Alue 2:	Terassi 1
Alue 3:	Tunkio B
Alue 4:	Alue 5
Alue 5:	Kellari II
Alue 6:	Koekuoppa 2
Alue 8:	Koekuoppa 4
Alue 9:	Koekuoppa 5

PERNIÖ LATOKARTANON MUNTOLANNOKKA 1994
Löytöluettelo KM 94066: 1 - 128

Alue 0 / Yhteys A = pintapoimintalöytöjä

Alue:0 YHTEYS:A X: Y: Z: ✓
KM 94066:1

Reunapala, materiaali: Punasavi
1 kpl / 2 g
Pituus n. 2 cm.

Alue:0 YHTEYS:A X: Y: Z: ✓
KM 94066:2

Kylkipala, materiaali: Punasavi
2 kpl / 4 g
Väritöntä, keltaista ja vihertävää lasitusta.

Alue:0 YHTEYS:A X: Y: Z: ✓
KM 94066:3

Kahvan katkelma, materiaali: Punasavi
1 kpl / 3 g
Vihreä lasitus, pituus n. 4 cm.

Alue:0 YHTEYS:A X: Y: Z: ✓
KM 94066:4

Iskos, materiaali: Pii
1 kpl / 6 g
Epämääräinen muoto, väri tumman harmaa. Pyrsypii?

Alue:0 YHTEYS:A X: Y: Z: ✓
KM 94066:5

Reunapala, materiaali: Punasavi
7 kpl / 68 g
Vihertävää ja ruskeaa lasitusta.

Alue:0 YHTEYS:A X: Y: Z: ✓
KM 94066:6

Ikkunalasi, materiaali: Lasi
7 kpl / 6 g
Vaalean vihreää, iridisoitunutta. Retusoitua.

Alue:0 YHTEYS:A X: Y: Z: ✓
KM 94066:7

Taltta, materiaali: Rauta
1 kpl / 251 g
Pituus 23 cm, kivityöstökalu ? + 2 peltä kalliikiiveä

Alue:0 YHTEYS:A X: Y: Z: ✓
KM 94066:8

Ikkunalasi, materiaali: Lasi
3 kpl / 4 g
Vaalean vihertävää, iridisoitunutta.

Alue:0 YHTEYS:A X: Y: Z:
KM 94066:9
Panssarinuolenkärki, materiaali: Rauta
1 kpl / 31 g
Pituus 10,5 cm.

✓

Alue:0 YHTEYS:A X: Y: Z:
KM 94066:10
Kylkipala, materiaali: Pullolasi
6 kpl / 22 g
Vihreä, osa iridisoitunutta.

✓

Alue:0 YHTEYS:A X: Y: Z:
KM 94066:11
Panssarinuolenkärki, materiaali: Rauta
1 kpl / 25 g
Pituus 9,5 cm.

✓

Alue:0 YHTEYS:A X: Y: Z:
KM 94066:12
Kylkipala, materiaali: Punasavi
14 kpl / 45 g
Ruskeaa, vihertävää ja keltaista lasitusta.

✓

Alue:0 YHTEYS:A X: Y: Z:
KM 94066:13
Panssarinuolenkärki, materiaali: Rauta
1 kpl / 23 g
Pituus 7,5 cm.

✓

Alue:0 YHTEYS:A X: Y: Z:
KM 94066:14
Rautakappale, materiaali: Rauta
2 kpl / 23 g
Epämääräinen muoto, koko n. 4 X 5 cm.

✓

Alue:0 YHTEYS:A X: Y: Z:
KM 94066:15
Kylkipala, materiaali: Pullolasi
1 kpl / 0,5 g
Kirkasta.

✓

Alue:0 YHTEYS:A X: Y: Z:
KM 94066:16
Lyijylevy, materiaali: Lyijy
1 kpl / 3 g
Pituus n. 3 cm, leveys n. 1.5 cm. Muoto epäsäännöllinen.

✓

Alue:0 YHTEYS:A X: Y: Z:
KM 94066:17
Muotoiltu kivi, materiaali: Hiekkakivi
1 kpl / 215 g
Kaareva, työstetty ulkosyrjä. Pituus n. 12 cm, leveys n. 6 cm,

✓

Alue:0 YHTEYS:A X: Y: Z:
KM 94066:18
Ikkunalasi, materiaali: Lasi
14 kpl / 14 g
Vaalean vihreää, osaksi iridisoitunutta.

Alue:0 YHTEYS:A X: Y: Z:
KM 94066:19
Hela, materiaali: Rauta
1 kpl / 14 g
Saappaan korkorauta ?, pit. 7,5 cm.

Alue:0 YHTEYS:A X: Y: Z:
KM 94066:20
Laskuraha, materiaali: Kupari
1 kpl / 3,4 g
Halk. 24 mm, pinta sileä.

Alue:0 YHTEYS:A X: Y: Z:
KM 94066:21
Kolmijalkapadan jalan pala, materiaali: Punasavi
2 kpl / 60 g
Ulkopinnalla ruskea lasitus, suuremman palan sisäpinta lasitettu.

Alue:0 YHTEYS:A X: Y: Z:
KM 94066:22
Kahvan pala, materiaali: Punasavi
1 kpl / 20 g
Ruskea lasitus, pituus n. 4 cm.

Alue:0 YHTEYS:A X: Y: Z:
KM 94066:23
Padankahva, materiaali: Punasavi
1 kpl / 39 g
Ruskea lasite, ontto, pituus n. 10 cm.

Alue:2 YHTEYS:00 X: Y: Z:
KM 94066:24
Eläinten luita, materiaali: Luu
kpl / 14 g

Alue:2 YHTEYS:00 X: Y: Z:
KM 94066:25
Hevosenkengännäula, materiaali: Rauta
1 kpl / 5,7 g

Alue:2 YHTEYS:00 X: Y: Z:
KM 94066:26
Eläinten luita, materiaali: Luu
kpl / 4 g

Alue:2 YHTEYS:01 X: Y: Z:
KM 94066:27
Ikkunalasi, materiaali: Lasi
2 kpl / 1 g
Vihreää, retusoitua.

Alue:2 YHTEYS:01 X: Y: Z:
KM 94066:28
Ikkunalasi, materiaali: Lasi
1 kpl / 1 g
Vihreää, retusoimatonta.

Alue:2 YHTEYS:03 X: Y: Z:
KM 94066:29
Eläinten luita, materiaali: Luu
kpl / 37 g

Alue:2 YHTEYS:03 X: Y: Z:
KM 94066:30
Iskos, materiaali: Pii
1 kpl / 1 g

Alue:2 YHTEYS:03 X: Y: Z:
KM 94066:31
Ikkunalasi, materiaali: Lasi
1 kpl / 1 g
Vihreää, retusoitua.

Alue:2 YHTEYS:03 X: Y: Z:
KM 94066:32
Ikkunalasi, materiaali: Lasi
1 kpl / 1 g
Vihreää, retusoimatonta.

Alue:2 YHTEYS:20 X: Y: Z:
KM 94066:33
Raha, materiaali: Hopea
1 kpl / 0,8 g
Ajoitus 1540-luku? Neljän penningin raha?

Alue:2 YHTEYS:20 X: Y: Z:
KM 94066:34
Eläinten luita, materiaali: Luu
kpl / 62 g

Alue:2 YHTEYS:20 X: Y: Z:
KM 94066:35
Ikkunalasi, materiaali: Lasi
1 kpl / 0,8 g
Vihreää, palanutta.

Alue:2 YHTEYS:23 X: Y: Z:
KM 94066:36
Ikkunalasi, materiaali: Lasi
1 kpl / 8 g
Vihreää, paksua, epätasaista.

Alue:3 YHTEYS:19 X: Y: Z:
KM 94066:37
Kuona, materiaali:
1 kpl / 0,5 g

Alue:3 YHTEYS:19 X: Y: Z:
KM 94066:38
Kylkipala, materiaali: Punasavi
1 kpl / 4 g
Lyijylasitus, *maalauk-*koristelua.

Alue:3 YHTEYS:19 X: Y: Z:
KM 94066:39
Ikkunalasi, materiaali: Lasi
16 kpl / 14 g
Vihreää, retusoitua, iridisoitunutta.

Alue:3 YHTEYS:19 X: Y: Z:
KM 94066:40
Ikkunalasi, materiaali: Lasi
24 kpl / 10 g
Vihreää, retusoimatonta, iridisoitunutta.

Alue:3 YHTEYS:19 X: Y: Z:
KM 94066:41
Lyijypala, materiaali: Lyijy
1 kpl / 1 g

Alue:3 YHTEYS:19 X: Y: Z:
KM 94066:42
Kahva?, materiaali: Rauta
1 kpl / 11,5 g
Taitettu rautalevystä, pit. 6,5 cm.

Alue:3 YHTEYS:19 X: Y: Z:
KM 94066:43
Pohjapala, materiaali: Punasavi
1 kpl / 8 g
Vihertävänkeltainen lyijylasitus.

Alue:3 YHTEYS:19 X: Y: Z:
KM 94066:44
Eläinten luita, materiaali: Luu
kpl / 1588 g

Alue:3 YHTEYS:19 X: Y: Z:
KM 94066:45
Reunapala, materiaali: Punasavi
1 kpl / 7,5 g
Ruskea lyijyglasitus, dreijausuria.

Alue:3 YHTEYS:19 X: Y: Z:
KM 94066:46
Kylkipala, materiaali: Astialasi
1 kpl / 0,6 g
Kirkasta.

Alue:3 YHTEYS:19 X: Y: Z:
KM 94066:47
Kylkipala, materiaali: Punasavi
10 kpl / 42 g
Vihreänkeltaista ja rusehtavaa lyijyglasitusta.

Alue:3 YHTEYS:19 X: Y: Z:
KM 94066:48
Luuesineen pala, materiaali: Luu
1 kpl / 1 g
Sisäpinta kaareva, ulkopinta hiottu särmikkääksi (3 tasaista särmää).

Alue:3 YHTEYS:19 X: Y: Z:
KM 94066:49
Naula, materiaali: Rauta
1 kpl / 8 g
Pyöreähkö kanta.

Alue:3 YHTEYS:19 X: Y: Z:
KM 94066:50
Hela, materiaali: Pronssi?
1 kpl / 6,5 g
Pituus 2,5 cm, leveys 1,5 cm.

Alue:3 YHTEYS:19 X:202,20 Y:404,10 Z:8,49
KM 94066:51
Panssarinuolenkärki, materiaali: Rauta
1 kpl / 23 g
Pituus 10 cm.

Alue:3 YHTEYS:19 X: Y: Z:
KM 94066:52
Epämääräinen rauta, materiaali: Rauta
2 kpl / 22 g
Pitkulaisia tankoja.

Alue:3 YHTEYS:19 X: Y: Z:
KM 94066:53
Rautalevyn pala, materiaali: Rauta
1 kpl / 2 g
Kolmion muotoinen, paksuus 0,5 cm.

Alue:3 YHTEYS:19 X:404,86 Y:202,23 Z:8,47
KM 94066:54
Padanjalka, kylkipaloja, materiaali: Punasavi
10 kpl / 102 g
Ruskeanvihertävää lyijylasitusta, palat sopivat yhteen.

Alue:3 YHTEYS:19 X: Y: Z:
KM 94066:55
Naula, materiaali: Rauta
4 kpl / 21 g
Litteäkantainen.

Alue:4 YHTEYS:00 X:182 Y:410 Z:
KM 94066:56
Naula, materiaali: Rauta
1 kpl / 6,8 g
Litteä, kärki käyrästynyt j: n muotoiseksi.

Alue:4 YHTEYS:00 X:182 Y:410 Z:
KM 94066:57
Hammas, materiaali: Luu
1 kpl / 2,6 g

Alue:4 YHTEYS:02 X:182 Y:409 Z:
KM 94066:58
Palanut savi?, materiaali: Savi
3 kpl / 7,0 g
Tummanharmaata, hiekansekaista, palanutta savea?

Alue:4 YHTEYS:02 X:182 Y:411 Z:
KM 94066:59
Naula, materiaali: Rauta
1 kpl / 10,1 g
Litteä, kärki "j":n muotoinen, pituus n.30 mm.

Alue:4 YHTEYS:02 X:182 Y:410 Z:
KM 94066:60
Naula, materiaali: Rauta
1 kpl / 7,7 g
Litteä, kärki käyrästynyt j: n muotoiseksi.

Alue:4 YHTEYS:02 X:182 Y:411 Z:
KM 94066:61
Palanut luu, materiaali: Luu
3 kpl / 1,8 g
Yhtä kappaletta ehkä käsitelty, reuna pyöreä, ehkä pelinappulan katkelma?

Alue:4 YHTEYS:02 X:182 Y:411 Z:
KM 94066:62
Raha, materiaali: Kupari
1 kpl / 10,2 g
1/4 äyri 1642. Olkia pinnassa.

puuttuu

Alue:4 YHTEYS:02 X:182 Y:410 Z:
KM 94066:63
Ikkunalasi, materiaali: Lasi
3 kpl / 0,6 g
Vaaleanvihreää.

✓

Alue:4 YHTEYS:02 X:182 Y:411 Z:
KM 94066:64
Ikkunalasi, materiaali: Lasi
18 kpl / 12,7 g
Vaaleanvihreää, joukossa retusoituja reunapaloja.

✓

Alue:4 YHTEYS:02 X:182 Y:408 Z:
KM 94066:65
Ikkunalasi, materiaali: Lasi
3 kpl / 1,8 g
Vaalean vihreää.

✓

Alue:4 YHTEYS:02 X:182 Y:408 Z:
KM 94066:66
Kylkipala, materiaali: Pullolasi
1 kpl / 2,2 g
Tummanvihreää.

✓

Alue:4 YHTEYS:02 X:182 Y:409 Z:
KM 94066:67
Ikkunalasi, materiaali: Lasi
5 kpl / 3,9 g
Vaalean vihreää.

✓

Alue:4 YHTEYS:02 X:182 Y:411 Z:
KM 94066:68
Eläinten luita, materiaali: Luu
2 kpl / 20,8 g

✓

Alue:4 YHTEYS:10 X:182 Y:410 Z:
KM 94066:69
Ikkunalasi, materiaali: Lasi
1 kpl / 0,5 g
Vaalean vihreää.

✓

Alue:4 YHTEYS:10 X:182,97 Y:412,83 Z:11,74
KM 94066:70
Raha, materiaali:
1 kpl / 10,7 g 1642
Raha, jossa kiinni kasvinjäänteitä. 1581 (?)

✓

Alue:4 YHTEYS:21 X:182 Y:409 Z:
KM 94066:71
Kylkipala, materiaali: Pullolasi
1 kpl / 3,0 g
Tummanvihreää, sileää.

✓

Alue:4 YHTEYS:21 X:182 Y:409 Z:
KM 94066:72
Ikkunalasi, materiaali: Lasi
3 kpl / 1,1 g
Vaalean vihreää.

U

Alue:4 YHTEYS:21 X:182 Y:409 Z:
KM 94066:73
Ikkunalasi, materiaali: Lasi
1 kpl / 1,1 g
Retusoitu, kolmiomainen, nurkkapala.

U

Alue:4 YHTEYS:22 X:182 Y:408 Z:
KM 94066:74
Ikkunalasi, materiaali: Lasi
9 kpl / 7,3 g
Vaalean vihreää, pari retusoitua.

U

Alue:4 YHTEYS:22 X:182 Y:409 Z:
KM 94066:75
Ikkunalasi, materiaali: Lasi
3 kpl / 3,4 g
Vaalean vihreää, joukossa 1 retusoitu.

U

Alue:4 YHTEYS:22 X:182 Y:408 Z:
KM 94066:76
Naula, materiaali: Rauta
1 kpl / 1,9 g
Pieni, kevyt, pituus n.35 mm.

U

Alue:4 YHTEYS:22 X:182 Y:409 Z:
KM 94066:77
Naula, materiaali: Rauta
2 kpl / 14,6 g
Toisessa ei kantaa, toinen litteä, kanta kolmiomainen, paksu, pituus 50 mm.

U

Alue:5 YHTEYS: X: Y: Z:
KM 94066:78
Iskos, materiaali: Pii
1 kpl / 2 g
Tummanharmaata piitä, pinnassa kalkkijäänteitä.

U

Alue:5 YHTEYS: X: Y: Z:
KM 94066:79
Eläinten luita, materiaali: Luu
kpl / 547 g
Irtolöytöinä talteenotettuja luita.

U

Alue:5 YHTEYS: X: Y: Z:
KM 94066:80
Nappi?, materiaali: Lyijy
1 kpl / 5,8 g

U

Alue:5 YHTEYS:05 X: Y: Z: ✓
KM 94066:81
Naula, materiaali: Rauta
1 kpl / 13,3 g
kanta pyöreä levy. Pituus 40 mm, kannan halk. 20 mm. varsi 4 x 7 mm.

Alue:5 YHTEYS:05 X: Y: Z: ✓
KM 94066:82
Ikkunalasi, materiaali: Lasi
10 kpl / 7 g
Tummaa, osaan tarttunut laastia. Iridisoituneita, osassa retusoitu reuna.

Alue:5 YHTEYS:05 X: Y: Z: ✓
KM 94066:83
Eläinten luita, materiaali: Luu
kpl / 365,4 g

Alue:5 YHTEYS:05 X: Y: Z: ✓
KM 94066:84
Eläinten luita, materiaali: Luu
kpl / 175,9 g

Alue:5 YHTEYS:05 X: Y: Z: ✓
KM 94066:85
Reikätiili, materiaali: Tiili
1 kpl / 34,6 g
Tiilen särmä, jossa halkaisijaltaan n. 8 mm putkimainen painauma.

Alue:5 YHTEYS:05 X: Y: Z: ✓
KM 94066:86
Naula, materiaali: Rauta
2 kpl / 4,7 g
Kanta rombimainen. Pituus 38 mm, kanta 13 x 4 mm.

Alue:5 YHTEYS:05 X: Y: Z: ✓
KM 94066:87
Ikkunalasi, materiaali: Lasi
14 kpl / 18 g
Vaalean vihreää. Iridisoitunutta.

Alue:5 YHTEYS:05 X: Y: Z: ✓
KM 94066:88
Kylkipala, materiaali: Pullolasi
1 kpl / 3,3 g
Vihreän ruskeaa, paksua.

Alue:5 YHTEYS:05 X: Y: Z: ✓
KM 94066:89
Ikkunalasi, materiaali: Lasi
1 kpl / 14,0 g
Tumman vihreänruskeaa.

Alue:5 YHTEYS:06 X: Y: Z:
KM 94066:90
Eläinten luita, materiaali: Luu
kpl / 231,2 g

✓

Alue:5 YHTEYS:12 X: Y: Z:
KM 94066:91
Padanjalka, materiaali: Punasavi
1 kpl / 60,9 g
Kolmijalkapadan pohjapala, jossa kiinni jalan katkelma.

✓

Alue:5 YHTEYS:12 X: Y: Z:
KM 94066:92
Kalan nikama, materiaali: Luu
1 kpl / 1 g
Kalan nikaman levy, jonka reikää suurennettu. Mahdollinen helmi.

✓

Alue:5 YHTEYS:12 X: Y: Z:
KM 94066:93
Eläinten luita, materiaali: Luu
kpl / 152,5 g

✓

?

Alue:5 YHTEYS:14 X: Y: Z:
KM 94066:94
Eläinten luita, materiaali: Luu
kpl / 27,5 g

✓

Alue:5 YHTEYS:14 X: Y: Z:
KM 94066:95
Piiesine, materiaali: Pii
1 kpl / 2,2 g
Vaalean harmaasta piistä tehty esine. Reunat retusoitu.

✓

Alue:5 YHTEYS:14 X: Y: Z:
KM 94066:96
Pikarin jalka, materiaali: Lasi
1 kpl / 3,5 g
Vaalean vihreä. Passglassin kaareva jalan katkelma.

✓

Alue:5 YHTEYS:14 X: Y: Z:
KM 94066:97
Ikkunalasi, materiaali: Lasi
8 kpl / 7,3 g
Vihertäviä ikkunalasin katkelmia.

✓

Alue:5 YHTEYS:16 X: Y: Z:
KM 94066:98
Lyijypuikko, materiaali: Lyijy
1 kpl / 16,5 g
Pituus 5,2 cm. Poikkileikkaus pyöreä.

✓

Alue:5 YHTEYS:16 X: Y: Z:
KM 94066:99

Naula, materiaali: Rauta
1 kpl / 6,2 g

Kannaltaan suorakaiteen muotoinen naula. Pituus 33mm, varsi 2 x 4mm.

v

Alue:5 YHTEYS:16 X: Y: Z:
KM 94066:100

Metallihaka?, materiaali:
1 kpl / 0,2 g

Pituus 1,9 cm.

v

Alue:5 YHTEYS:16 X: Y: Z:
KM 94066:101

Kylkipala, materiaali: Astialasi
1 kpl / 0,7 g

Vaaleanvihertävän lasiastian katkelma. Koristettu valkoisilla viiruilla.

v

Alue:5 YHTEYS:16 X: Y: Z:
KM 94066:102

Kylkipala, materiaali: Astialasi
3 kpl / 1,7 g

Ohutseinäisen lasiastian kappaleita. Muoto epämääräinen mahd. pullo.

v

Alue:5 YHTEYS:16 X: Y: Z:
KM 94066:103

Ikkunalasi, materiaali: Lasi
43 kpl / 55,4 g

Tummia ja iridisoituneita ikkunalasin kappaleita.

v

Alue:5 YHTEYS:16 X: Y: Z:
KM 94066:104

Neula ?, materiaali: Pronssi
1 kpl / 1 g

Pituus 3,4 cm. Koristeltu osittain.

v

Alue:5 YHTEYS:16 X: Y: Z:
KM 94066:105

Putken pala, materiaali: Pronssi
1 kpl / 0,3 g

Pituus 2,5 cm. Halkaisija n. 2 mm.

v

Alue:5 YHTEYS:16 X: Y: Z:
KM 94066:106

Reunapala, materiaali: Punasavi
1 kpl / 13,1 g

Suurehkon astian suureunapala. Ulkopuoli nokeentunut.

v

Alue:5 YHTEYS:16 X: Y: Z:
KM 94066:107

Kalan luita, materiaali: Luu
kpl / 13,3 g

puuttuu

Alue:5 YHTEYS:16 X: Y: Z:
KM 94066:108
Eläinten luita, materiaali: Luu
7 kpl / 877 g

Alue:6 YHTEYS:31 X: Y: Z:
KM 94066:109
Kylkipala, materiaali: Astilasi
7 kpl / 3,8 g
Ohutta, läpinäkyvää, lievästi iridisoitunutta.

Alue:6 YHTEYS:31 X: Y: Z:
KM 94066:110
Naula, materiaali: Rauta
2 kpl / 9,8 g
Toinen 4,7 cm pitkä ja solakka, toinen 3 cm pitkä ja pönäkkä.

Alue:6 YHTEYS:31 X: Y: Z:
KM 94066:111
Kylkipala, materiaali: Punasavi
1 kpl / 1 g
Sisäpinnalla kellertävä lyijyylasitus.

Alue:6 YHTEYS:31 X: Y: Z:
KM 94066:112
Eläinten luita, materiaali: Luu
7 kpl / 260 g

Alue:6 YHTEYS:31 X: Y: Z:
KM 94066:113
Epämääräinen rauta, materiaali: Rauta
1 kpl / 7,5 g
N. 4,7 cm pitkä, katkennut naula (?).

Alue:6 YHTEYS:31 X: Y: Z:
KM 94066:114
Kalan nikama, materiaali: Luu
1 kpl / 0,1 g
Nikama.

Alue:6 YHTEYS:31 X: Y: Z:
KM 94066:115
Eläinten luita, materiaali: Luu
10 kpl / 10,8 g

Alue:6 YHTEYS:31 X: Y: Z:
KM 94066:116
Ikkunalasi, materiaali: Lasi
14 kpl / 20,2 g
Vihertävää, viidessä palassa retusointia.

Alue:6 YHTEYS:31 X: Y: Z:
KM 94066:117
Veitsenterä, materiaali: Rauta
1 kpl / 28 g

Alue:6 YHTEYS:31 X:180,80 Y:430,00 Z:11,21
KM 94066:118
Raha, materiaali:
1 kpl / 1,5 g
1 äyri, n. 1617. *Söderköping*

Alue:6 YHTEYS:31 X: Y: Z:
KM 94066:119
Raha, materiaali:
1 kpl / 1,3 g *1/2 äyriä, Juhana III, 1581*

Alue:8 YHTEYS: X: Y: Z:
KM 94066:120
Silmäneula, materiaali:
1 kpl / 2,1 g
Pituus 7 cm. Paksuus 3-4 mm. Toinen pää litistetty, siinä reikä.

Alue:8 YHTEYS: X: Y: Z:
KM 94066:121
Naula, materiaali: Rauta
3 kpl / 13 g
Yksi 3,6 cm pitkä ja litteä, toinen vääntynyt ja litteä, kolmas 5,8 cm pitkä

Alue:8 YHTEYS: X: Y: Z:
KM 94066:122
Rengas, materiaali: Rauta
1 kpl / 2,3 g
Epäsymmetrinen, reiän halkaisija n. 1 cm, tehty litteästä vartaasta.

Alue:8 YHTEYS: X: Y: Z:
KM 94066:123
Ikkunalasi, materiaali: Lasi
1 kpl / 0,7 g
Vaalean vihreää.

Alue:8 YHTEYS: X: Y: Z:
KM 94066:124
Pohja-reunapala, materiaali: Punasavi
2 kpl / 19 g
Bolus-koristeinen, lyijyglasitus sekä sisä- että ulkopinnalla.

Alue:8 YHTEYS: X: Y: Z:
KM 94066:125
Lasinappi, materiaali: Lasi
1 kpl / 1,8 g
Pyöreä, musta, puolet lohjennut pois.

pluttu

Alue:8 YHTEYS: X: Y: Z:

KM 94066:126

Pronssilevyjä, materiaali: Pronssi

2 kpl / 0,6 g

Kaksi n. 1 mm paksuista pronssilevyn palaa. Mahd. vaakakupin fragmentti.

pöytä

Alue:8 YHTEYS: X: Y: Z:

KM 94066:127

Eläinten luita, materiaali: Luu

kpl / 180,5 g

U

Alue:9 YHTEYS: X: Y: Z:

KM 94066:128

Eläinten luita, materiaali: Luu

kpl / 40 g

v

PERNIÖ LATOKARTANO MUNTOLANNOKKA

SUKKA -projekti

Kartta 1

Yleiskartta

Mk 1:500

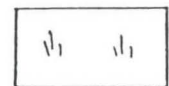
Piirt. (D. Fewster, R. Ylönen), K. Peltonen 9.10.1993

G. Haggrén 1994

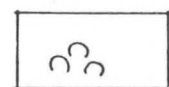
Kp 1 = 10.98 m/mpy

Kp 2 = 8.78

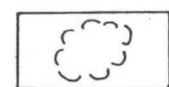
Kp 3 = 9.02

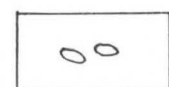
heinikkoa

vesakkoa

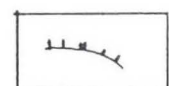
pensaikka (vadelma, nokkonen)

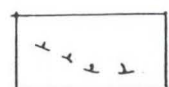
maakiviä, Kp-kivi

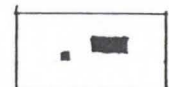
lohkarikkoa

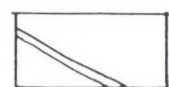
kalliopaljastuman reuna

terassin reuna

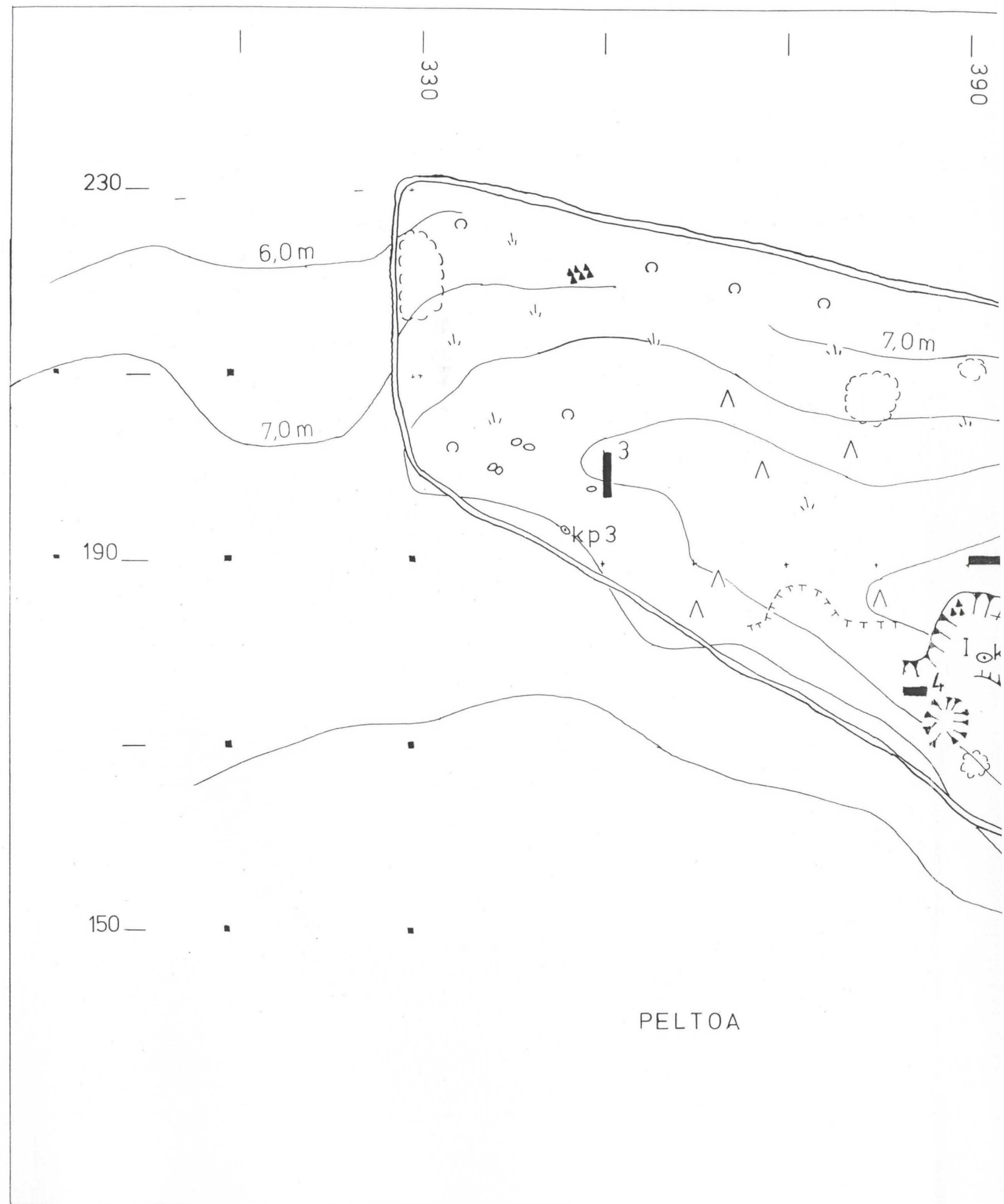
koekuoppa, kaivausalue

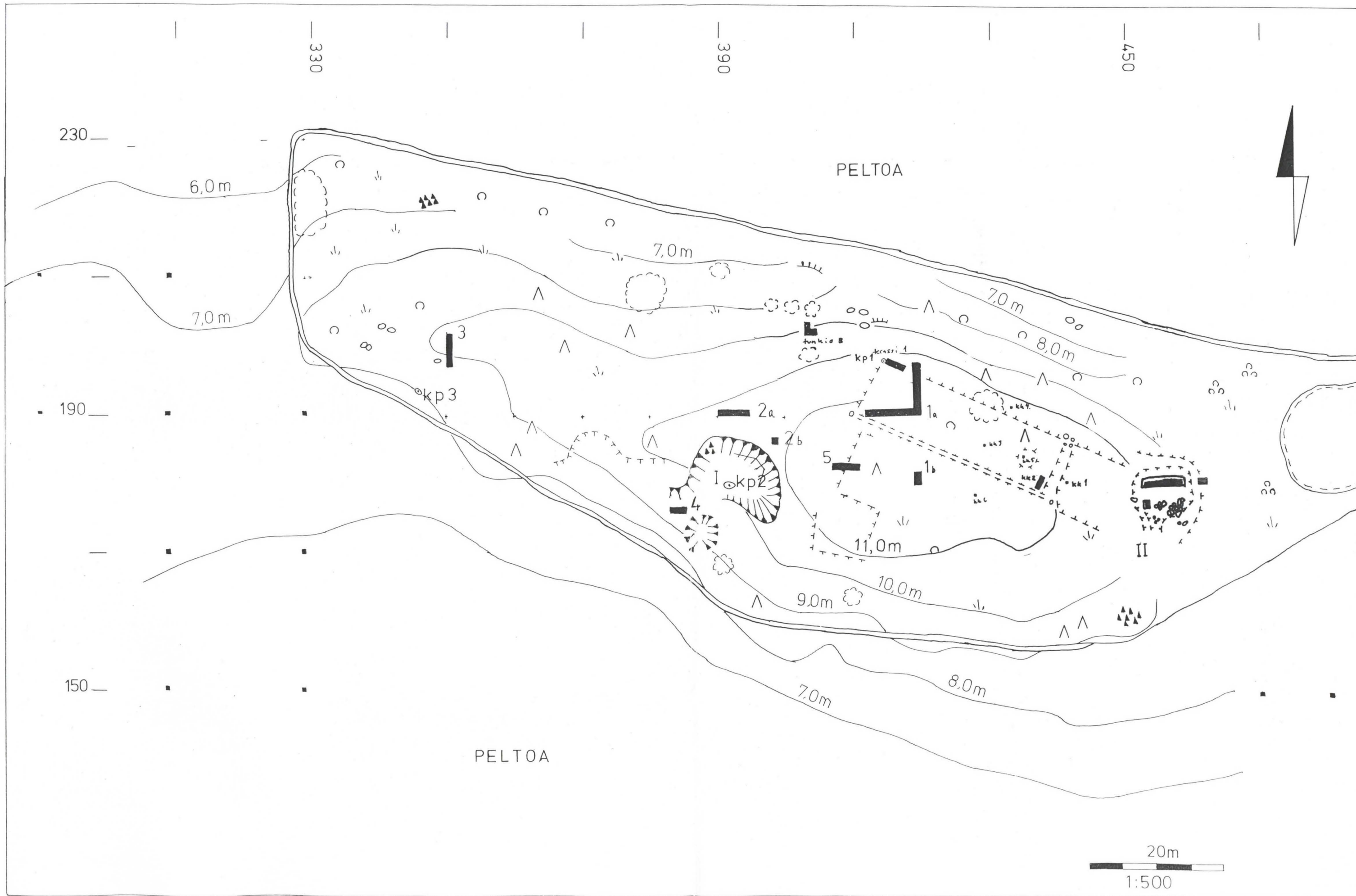

oja

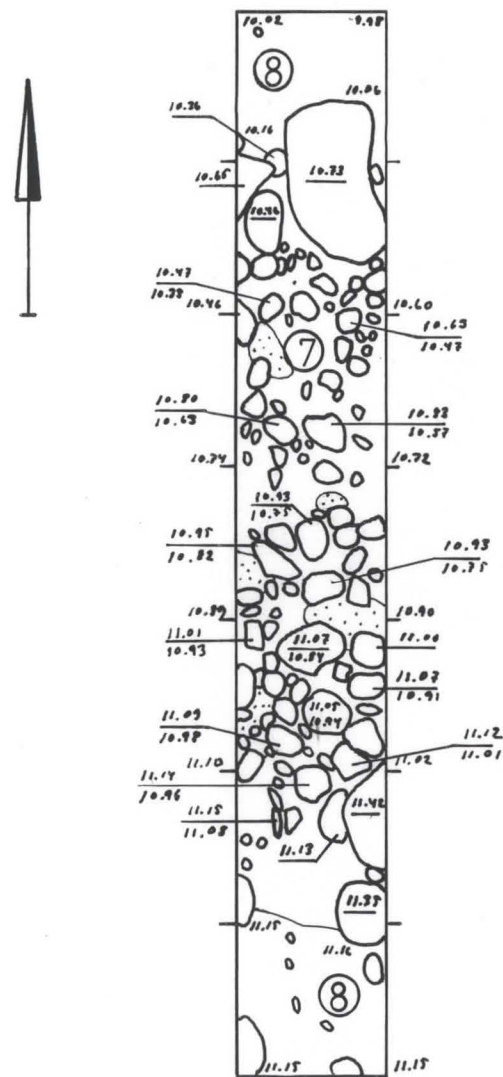
tien reuna

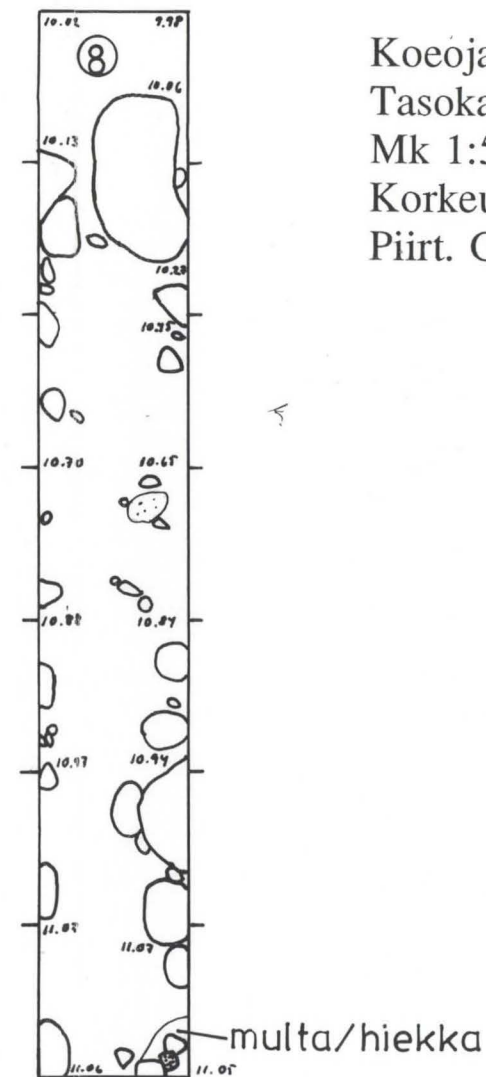

PERNIÖ LATOKARTANO MUNTOLANNOKKA
SUKKA-projekti 1994 / kartta 2

Koeoja 1 A
Tasokartta
Mk 1:50
Korkeusluvut metreinä mpy
Piirt. G. Haggrén

— 197 —

— 190 —

Yhteys 7

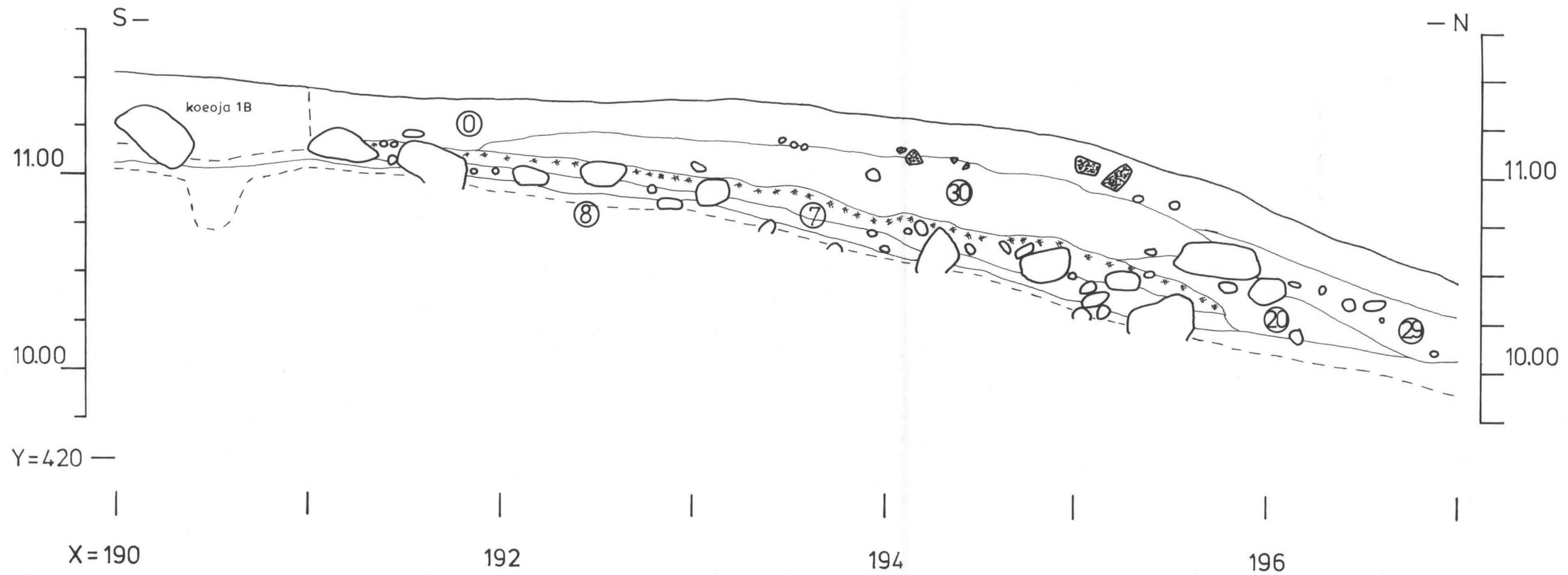
Yhteys 8

420 421

420 421

- kivi
- tiili
- ⋯ palanut hiekka

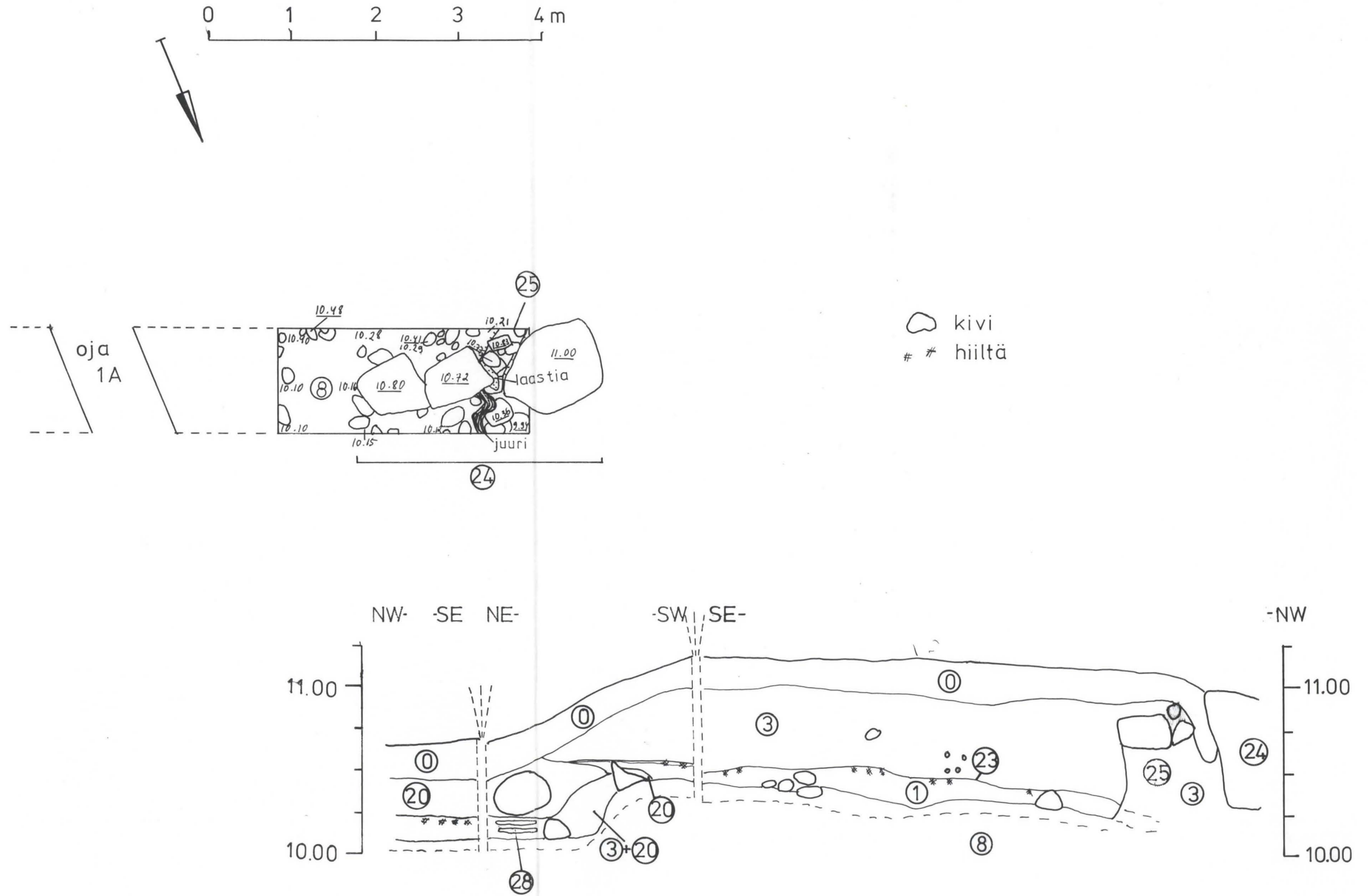
PERNIÖ LATOKARTANO MUNTOLANNOKKA
SUKKA-projekti 1994 / kartta 3

Koeoja 1 A
Länsiprofiili
Mk 1:25
Korkeusluvut metreinä mpy
Piirt. G. Haggrén

PERNIÖ LATOKARTANO MUNTOLANNOKKA
 SUKKA-projekti 1994 / kartta 4

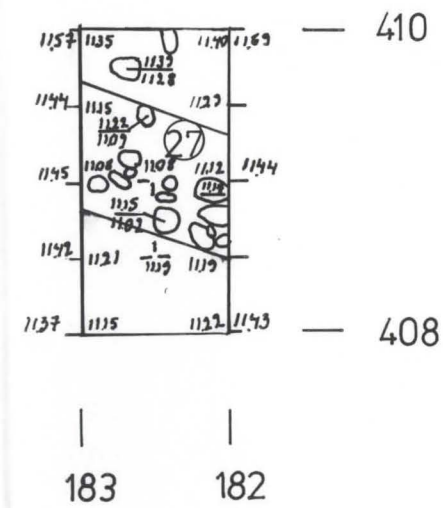
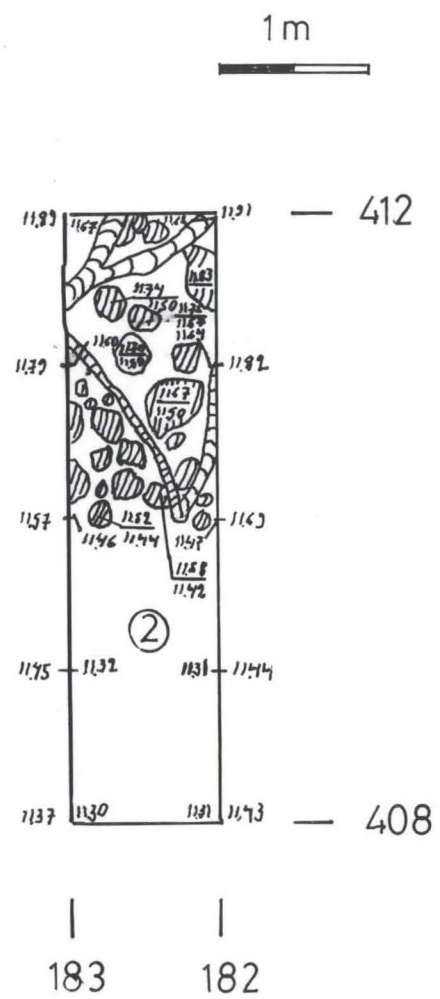
Terassi 1
 Taso- ja profiilikartta
 Mk 1:50 taso, 1:25 profiili
 Korkeusluvut metreinä mpy
 Piirt. M. Niukkanen ja
 D. Lillqvist 15.9.1994

PERNIÖ LATOKARTANO MUNTOLANNOKKA
SUKKA-projekti 1994 / kartta 5

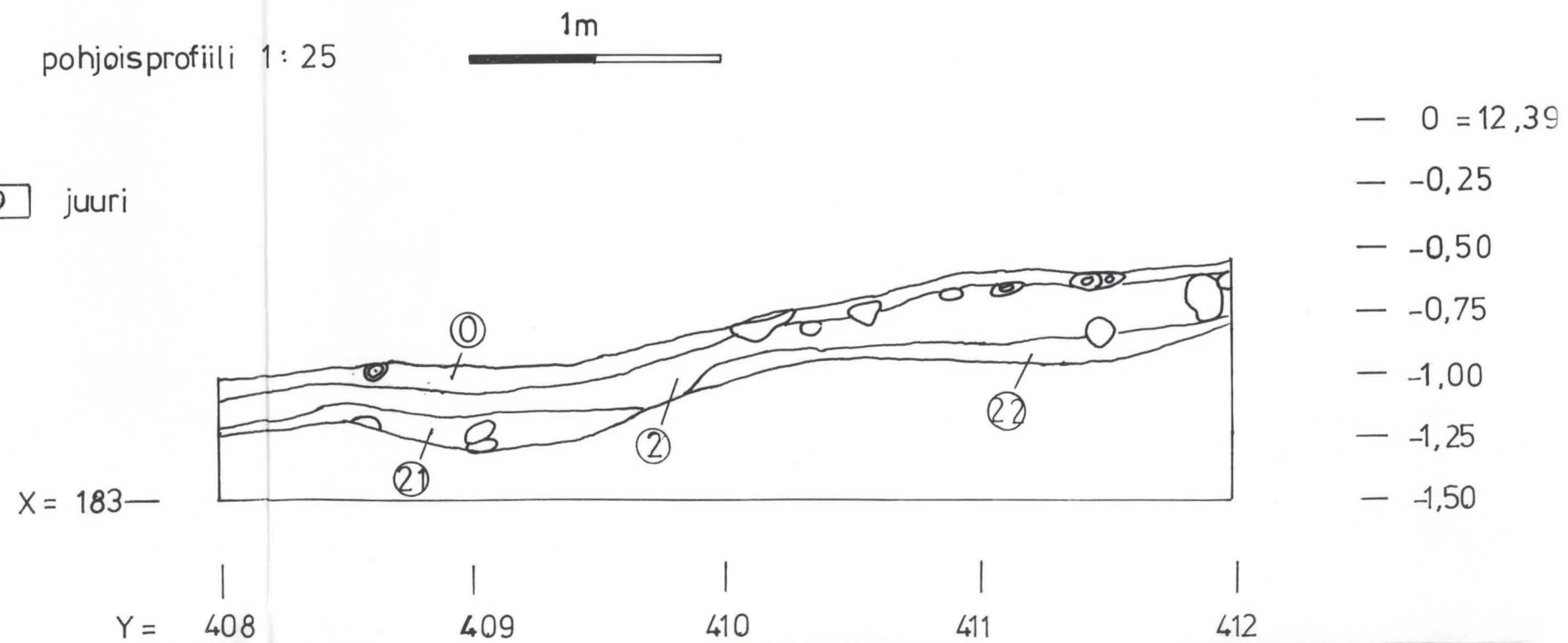
Alue 5
Taso- ja profiilikartta
Mk 1:50 tasot, 1:25 profiili
Korkeusluvut metreinä mpy
Piirt. P. Pietiläinen 15.9.1994

- juuri
- yhteys 10

pohjoisprofiili 1:25

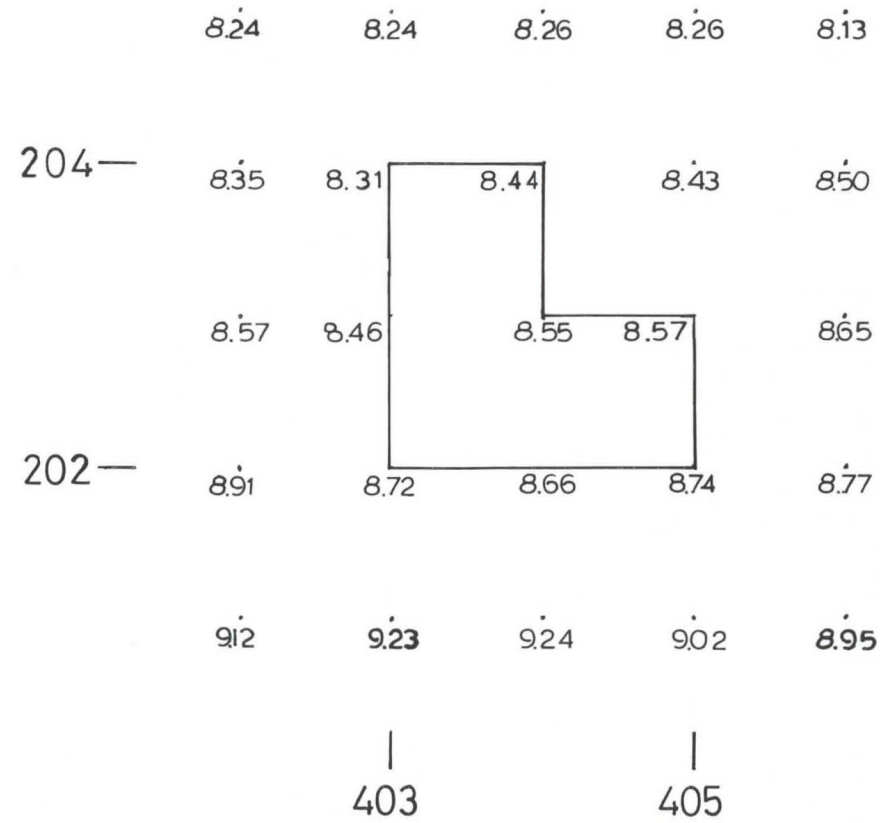
- juuri

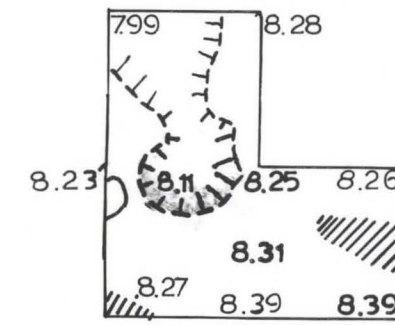
PERNIÖ LATOKARTANO MUNTOLANNOKKA
SUKKA-projekti 1994 / kartta 6

Tunkio B
Pohja- ja pintavaaituskartta
Mk 1:50
Piirt. O. Jokinen ja T. Mökkönen
14.9.1994

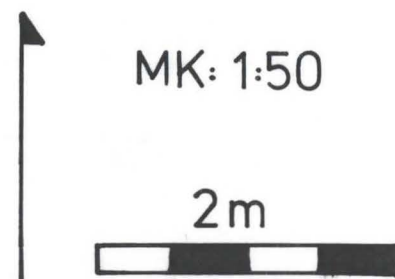
PINTAVAAITUS

YHTEYS 19 POHJAVAAITUS

 = peruskallio
 = kivi

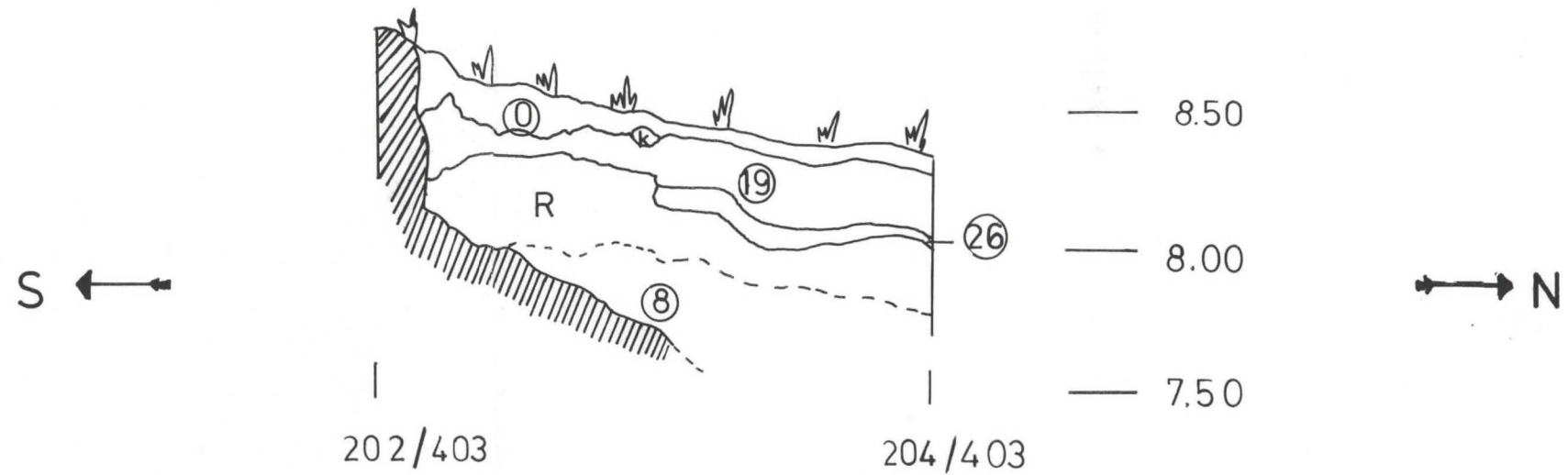
PERNIÖ LATOKARTANO MUNTOLANNOKKA
 SUKKA-projekti 1994 / kartta 7

Tunkio B
 Profiilikartta
 Mk 1:25
 Korkeusluvut metreinä mpy
 Piirt. O. Jokinen ja T. Mökkönen
 15.9.1994

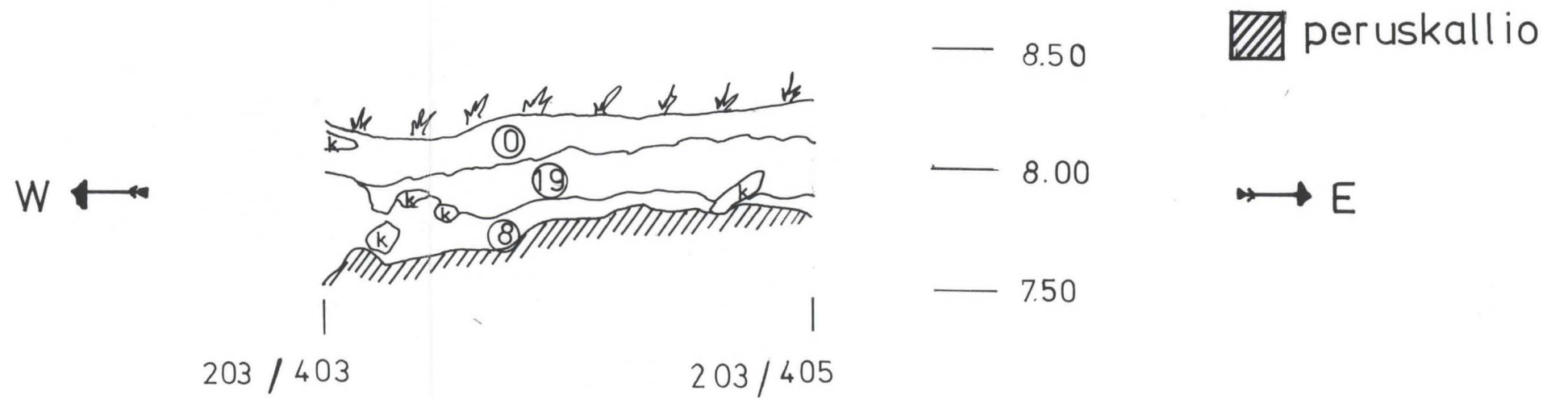
MK: 1:25

LÄNSIPROFIILI

POHJOISPROFIILI

K=kivi

R = ruosteinen
 pohjamaa

peruskallio

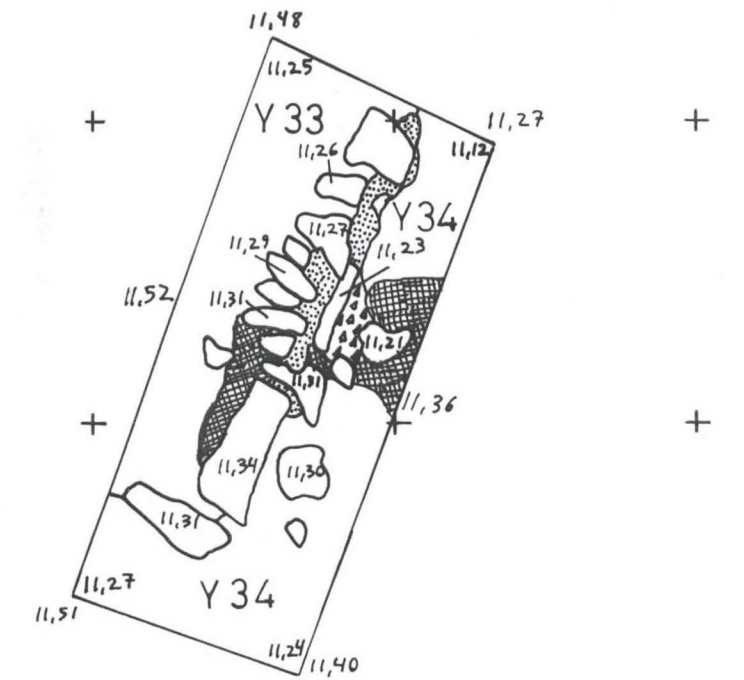
PERNIÖ LATOKARTANO MUNTOLANNOKKA
SUKKA-projekti 1994 / kartta 8

Koekuoppa 2
Tasokartta
Mk 1:25
Korkeusluvut metreinä mpy
Piirt. M. Inkiläinen ja
D. Fewster 15.9.1994

- Y 33 yhteys
- laastia
- palanutta hiekkaa
- nokimaa Y31

179 +
436

182 +

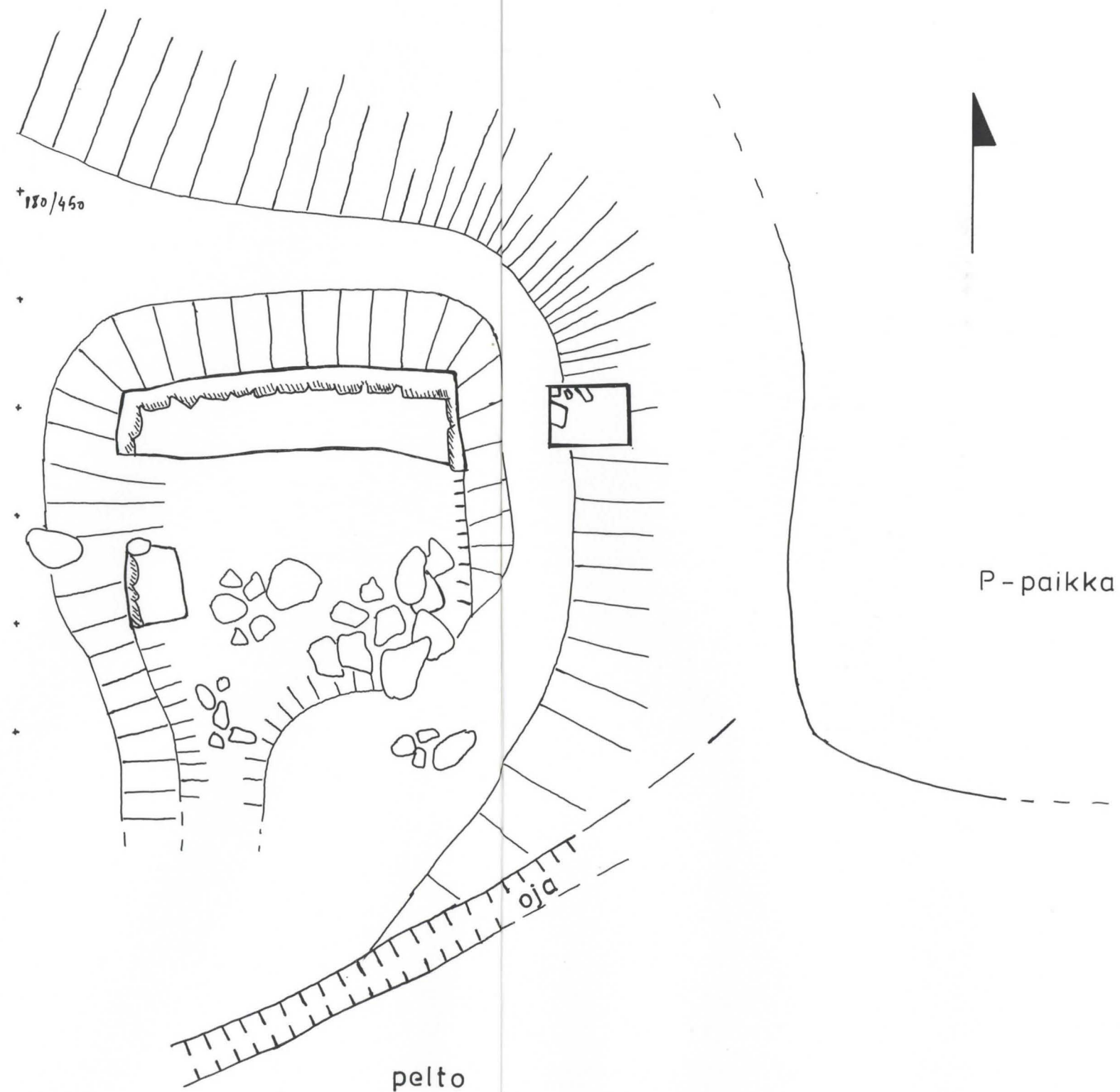

439

1m

PERNIÖ LATOKARTANO MUNTOLANNOKKA
SUKKA-projekti 1994 / kartta 9

Kellari II
Yleiskartta
Mk 1:100
Piirt. K. Peltonen

1:100
5m

PERNIÖ LATOKARTANO MUNTOLANNOKKA
SUKKA-projekti 1994 / kartta 10

Kellari II

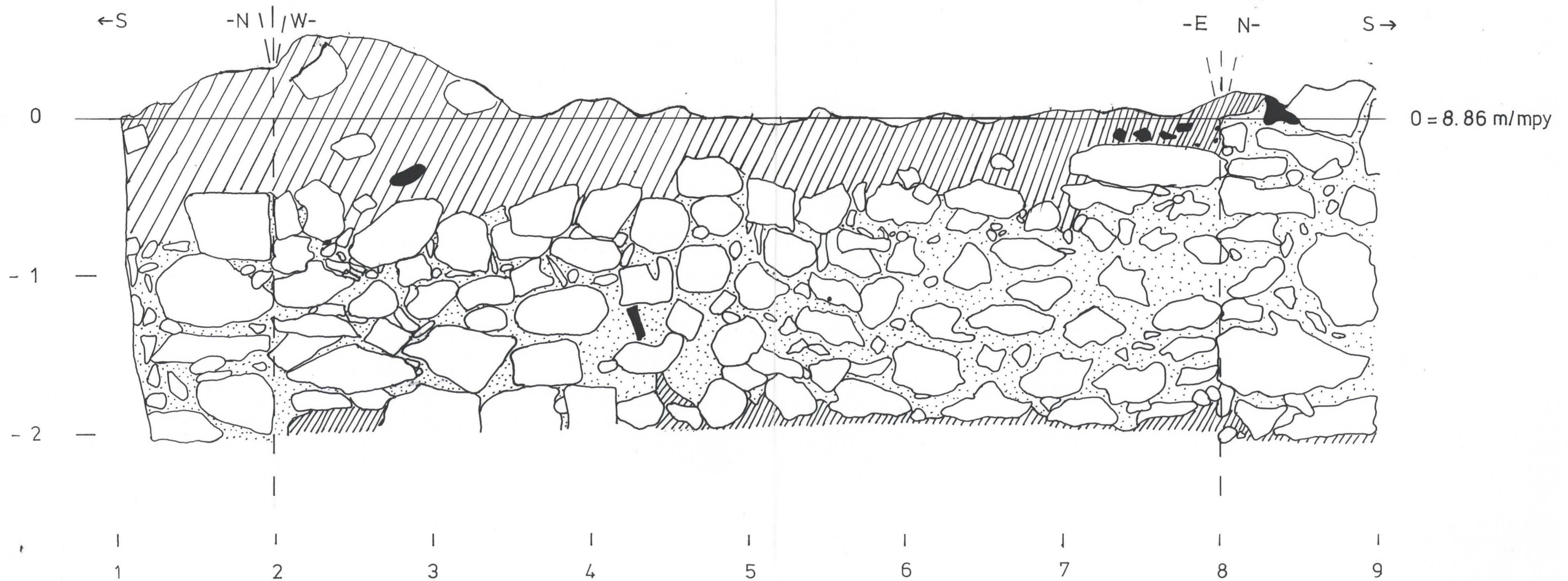
Seinämuuraus

Mk 1:25

Piirt. M. Inkiläinen ja

T. Soleva 15.9.1994

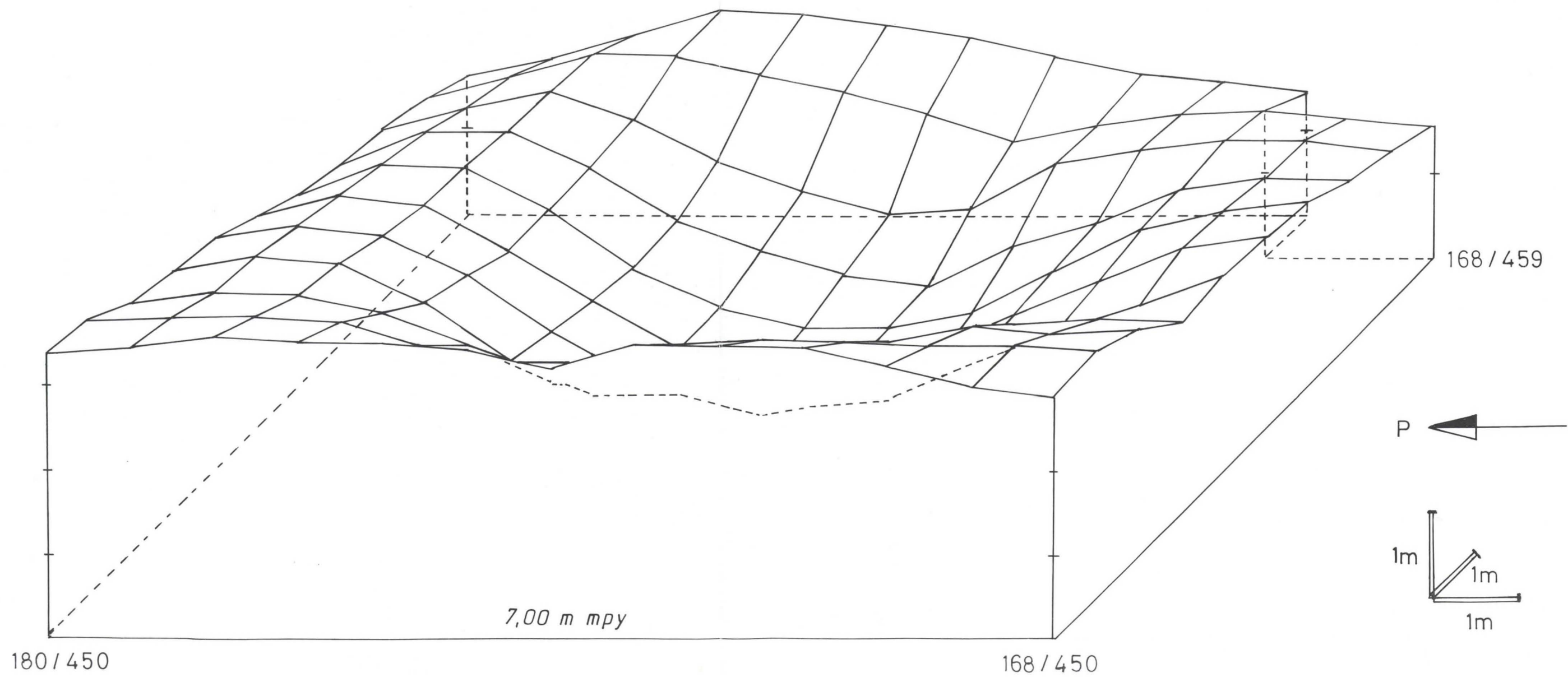
- tiilivoittoista hiekkää
- laastia
- tiili
- kivi

Kellari II
Verkkoprojektio
vaihteleva mittakaava

$z = 1:50$
 $x = 1:50$
 $y = z:100$

Piirt. Derek Fewster

LIITE 7.

PERNIÖ LATOKARTANO MUNTOLANNOKKA

OSTEOLOGINEN RAPORTTI

Niklas Söderholm

Bestämningarna har utförts vid Osteologiska forskningslaboratoriet, Stockholms Universitet, med hjälp av dess komparativa bensamling. Vid analysarbetet har viss hjälp erhållits av fil dr Torbjörn Ahlström, vik. lektor vid OFL.

Listorna har förutom det latinska djurnamnet även svenska och finska namn. Djurarten *Ovis aries*/*Capra hircus* är en sammanslagning av får och get, detta på grund av endast vissa benslag är möjliga att använda för att särskilja de två djuren.

På samma sätt används beteckningen *Bos taurus*/*Equus caballus* (ko/häst) vid ett tillfälle.

Gallus sp. är en beteckning på hönsfåglar, utan närmare artbestämning.

Anser sp. är en beteckning på gåsfåglar, som inte varit möjliga att bestämma närmare på grund av benfragmentens skick.

Med *Aves* menas ben som varit möjliga att bestämmas tillhörande gruppen fåglar av olika arter.

Pisces betecknar fragment som bestämts tillhörande fiskar. I några enstaka fall har även en närmare artbestämning varit möjlig att göra.

Till kategorin Obestämda hör alla de ben som inte varit möjliga att bestämma till någon djurart eller djurgrupp. Däribland finns det benfragment där det varit möjligt att bestämma dess benslag, men inte art. Den största delen fragment i denna kategori har dock varit omöjliga att bestämma. Det beror i första hand på att fragmenten varit mycket små till storlek.

Perniö, Muntolannokka
Kellari

<u>Djurart</u>	<u>Antal fragment</u>	<u>Vikt</u>	<u>Fragmentens medelvikt</u>
Bos taurus (ko, lehmä)	18	324,8 g	18,0 g
Ovis aries (får, lamma)	6	42,4 g	7,1 g
Ovis aries/Capra hircus (får/get, lamma/vuohi)	21	72,5 g	3,5 g
Sus domesticus (svin, sika)	10	31,0 g	3,1 g
Lepus timidus (skogshare, metsäjänis)	4	2,54 g	0,64 g
Rattus norvegicus (brunråtta, rotta)	70	7,0 g	0,1 g
Sqiurus vulgaris (ekorre, orava)	1	0,3 g	0,3 g
Gallus sp. (hönsfågel, kanalintu)	12	9,5 g	0,8 g
Anser sp. (gås, hanhi)	2	1,5 g	0,75 g
Aves (fågel, lintu)	16	9,9 g	0,62 g
Pisces, varav ingår (fisk, kala)	-	19,65 g	-
Perca fluviatilis (abborre, ahven)			
Esox lucius (gädda, hauki)			
Abramis brama (braxen, lahna)			
Anura (grodor, sammakot)	3	0,3 g	0,1 g
Summa: bestämda arter	163	521,39 g	3,2 g
Obestämda fragment	260	452,7 g	1,7 g

Summa: alla fragment	423	974,09 g	2,3 g
----------------------	-----	----------	-------

Utgående från ett antal ben kan man räkna ut MIND, det minsta säkerställda antalet indivier.

	<u>MIND</u>
Bost taurus	2
Ovis aries	1
Ovis aries/Capra hircus	2
Sus domesticus	1
Lepus timidus	1
Rattus norvegicus	2
Sqiurus vulgaris	1
Gallus sp.	2
Anser sp.	1

Summa antal individer	13 st
-----------------------	-------

Perniö, Muntolannokka
Tunkio B

<u>Djurart</u>	<u>Antal fragment</u>	<u>Vikt</u>	<u>Fragmentens medelvikt</u>
Bos taurus (Ko, lehmä)	43	619,75 g	14,4 g
Ovis aries (får, lammas)	5	18,0 g	3,6 g
Ovis aries/Capra hircus (får/get, lammas/vuohi)	58	133,5 g	2,3 g
Sus domesticus (svin, sika)	11	103,0 g	9,4 g
Esox lucius (gädda, hauki)	2	0,2 g	0,1 g
Summa av bestämda djurarter	119	874,45	7,35
Obestämda ben samman- lagt alla kategorier	526	803,36 g	1,53 g
Summa av bestämda och obestämda ben	645	1677,81 g	2,6 g

Till obestämda ben hör följande kategorier:

Obestämd djurart, men med bestämbart benslag	66	196,19 g	2,97 g
Obestämd djurart och obestämt benslag	454	602,17 g	1,32 g
Brända ben, dock helt obestämbara	6	5,0 g	0,8 g

Perniö, Muntolannokka
Kellari, hajalöytöja

<u>Djurart</u>	<u>Antal fragment</u>	<u>Vikt</u>	<u>Fragmentens medelvikt</u>
Bos taurus (ko, lehmä)	9	185,5 g	20,6 g
Bos taurus/ Equus caballus (ko/häst, lehmä/hevonen)	1	19,5 g	19,5 g
Ovis aries (får, lammas)	4	34,3 g	8,6 g
Ovis aries/Capra hircus (får/get, lammas/vuohi)	3	18,6 g	6,2 g
Sus domesticus (svin, sika)	4	29,8 g	7,5 g
Gallus sp (hönsfågel, kanalintu)	4	3,7 g	0,93 g
Aves (fågel, lintu)	1	0,3 g	0,3 g
<hr/>			
Summa: bestämda arter	26	291,7 g	11,2 g
Obestämda fragment	30	197,5 g	6,6 g
<hr/>			
Summa: alla fragment	56	489,2 g	8,7 g

RHO NEG 112.233

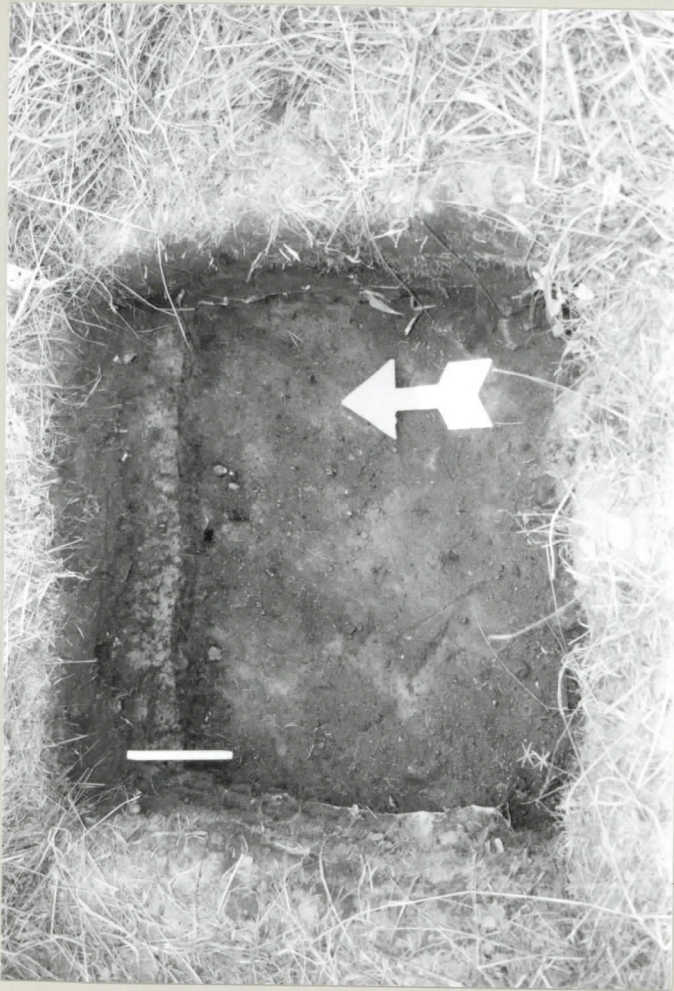
RHO NEG 112.235

RHO NEG 112.232

RHO NEG 112.234

RHO NEG 112220

RHO NEG 112225

RHO NEG 112230

RHO NEG 112231

RHD NEG 112 241

RHD NEG 112 243

RHO NEG 112251

RHO NEG 112253

RHO NEG 112250

RHO NEG 112252

RHO NEG 112274

RHO NEG 112 262

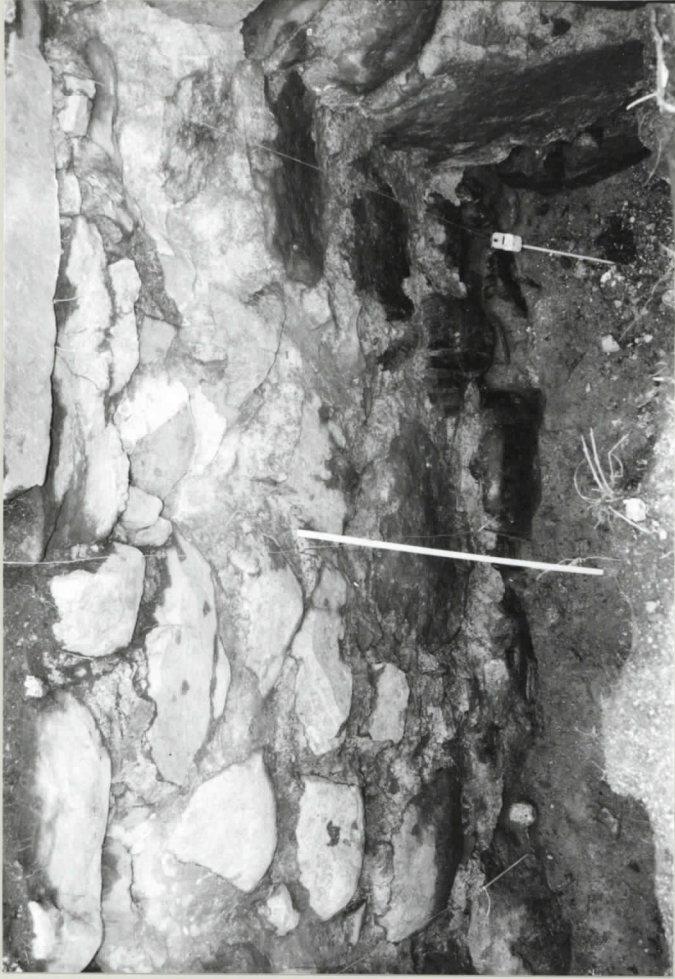
RHO NEG 112 271

RHO NEG 112 261

RHO NEG 112 268

RHO NEG 112.255

RHO NEG 112.250

RHO NEG 112.254

RHO NEG 112.256